

NAŠA LUČ

december 2007, letnik 56, številka 11

MESEČNIK ZA SLOVENCE PO SVETU

PRVIČ V SLOVENIJI MARIJA Z DETETOM

Dvanajst
čudovitih podob,
ki so jih naslikali
znani slovenski slikarji
in tuji slikarji,
ki so delovali pri nas,
skupaj v koledarju
formata 48 × 60 cm.

Cena koledarja je 15 evrov. Naročite ga lahko po telefonu +386 1 360 28 28 ali +386 1 360 28 27 ali na spletni strani www.druzina.si ali po elektronski pošti narocila@druzina.si

NAŠA LUČ

Glasilo Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi za verska, kulturna in narodna vprašanja

100 let
Rafaelove
družbe

V Porurju že dolgo odmeva slovenska pesem!	2
Trkanje na prsi	6
Jesus Kristus je šel v nebesa, sedi na desnici Očetovi	7
Nezanesljiv fant	8
Grad v Prekmurju	9
Pet minut	10
»Sveta pisma za Slovence po svetu«	11
Prisluhnimo domovini	13
Slovenija moja dežela	15
Iz življenja naših župnij	16
Zgodovinski roman	36
Lučkin kotichek	41
Malo za šalo	42
Oglasi	43

Prva str. ovitka: Gašper Furman: Leto družine
Druga str. ovitka: Arhiv Družine: Marijin kalendar 2008
Tretja str. ovitka: Arhiv NL: Sv. Miklavž
Četrta str. ovitka: J. Modic: Ovce v staji

Ne ZA ampak PROTI

Za nami so volitve predsednika države, ki so zelo močno posegle v širši družbeno-politični in če hočete tudi širši slovenski kulturni prostor. Vanj spadajo vsi Slovenci, tudi tisti za mejo ali razseljeni po vsem svetu.

»Le kaj takega neki se je zgodilo slovenskemu narodu?« boste rekli. Na prvi pogled nič tako hudo pretresljivega. Volitve kot volitve, vedno je nekdo zmagovalec in drugi poraženec. In tudi tokrat je bilo tako. Danilo Türk je prejel 68,23 % glasov, Lojze Peterle pa več kot dvakrat manj, 31,77%. Dobra zmaga in boleč poraz bi lahko rekli, večinska volja se je udejanjila. In prav ti podatki so tisto, kar me najbolj bega. Kako je do takega rezultata sploh lahko prišlo v Sloveniji, za katero so vsi dosedanji volilni rezultati pokazali na umirjeno razporejenost glasov tako na levici kot desnici. Eden od slovenskih politikov, ki ni bil naklonjen Lojzetu Peterletu, je javno povedal, da to niso bile predsedniške volitve za tega ali onega kandidata, ampak volitve proti Peterletu.

Začelo se je takoj na začetku kampanje, ko so vsi po vrsti, ki se jih drži pridih levih, zagnali množičen vik in krik okrog glasovanja po pošti. To je tisto glasovanje, ki je bilo namenjeno vam, dragi rojaki po svetu. Zbali so se, da bodo vaši glasovi lahko preobrnil rezultat. Zato so govorili, da državi grozi nekaj deset tisoč dvojnih glasovanj, da ljudje na tujem ne znajo glasovati, da bodo zavedeni, da bodo njihove glasovnice izpolnjevali drugi ... Pozivali so ministra k odstopu, volilna komisija pa naj bi bila nesposobna zagotoviti poštene volitve. In kakšen je bil odziv volilnih upravičencev po svetu? 6025 glasov za vse kandidate v prvem krogu. Tresla se je gora in zgodba se lahko nadaljuje. V drugem krogu, ko sta se pomerila samo še dva kandidata, pa smo bili priče pravemu pohodu »antipeterletovcev« na Slovenskem. Po vsakem javnem medijskem nastopu na TV ali v časniku so »strokovnjaki za medije« dobesedno sesuli Peterleta in stalno povzdigovali nasprotnika. In tukaj je bilo kar nekaj tistih, ki so prej veljali za zmerne, tokrat pa so globoko zajeli sapo in tolkli vse počez. Peterleta so začeli povezovati s Cerkvijo, ki je menda eno samo veliko podjetje z močnim kapitalom, pa z vlado, ki dviguje cene, ne obvlada inflacije, zmanjšuje plače in ... kot da smo se čez noč znašli nekje v neki nerazviti afriški deželici, ki ji vladajo vrači in animisti. In kaj je sledilo? Popoln uspeh »antipeterletovcev« in vseh, ki danes znajo in zmerejo sovražiti Cerkev, vlado in krščanske vrednote. Uspelo jim je prepričati skoraj 70 % prebivalstva. Lahko jim samo čestitam.

Pred nami je adventni čas. Mislim, da imamo dela čez glavo. To je naša realna slika in iz te se poskušajmo vsaj malo pobrati, da ne bo pobralo še teh 30 %, ki se ni pustilo speljati na limanice trenutnih liberalnih vrednot, ki lomastijo na Slovenskem.

Ljubo Bekš

V Porurju že dolgo odmeva slovenska pesem!

Vedno in povsod v Porurju prisoten mešani pevski zbor »Slovenski cvet« slavi tridesetletnico svojega dela.

Nemara bi res težko našli Slovenca, ki je zadnja desetletja prebival v Porurju, se udeleževal počastitve slovenskih praznikov, bil na družabnih dogodkih ali pa binškoštnih srečanjih ter poromal v Kevelaer, da ne bi slišal prepevati priljubljenega mešanega pevskega zbora »Slovenski cvet« iz Moersa.

Letos mineva tri desetletja, ko je takratni dušni pastir tukajšnje slovenske skupnosti g. Pavel Uršič zbral nekaj ljudskega petja vajenih Slovencev ter jih navdušil za zborovsko petje. Mladi in polni pričakovanj so pevci in pevke stopili skupaj, vneto vadili ter s pesmijo vabili še nove in nove pevce. Nastal je pravi mešani pevski zbor, ki so mu nadeli ime »Slovenski cvet«.

Pesem, ta univerzalna govornica človeštva, ki more bla-

godejno vplivati na vsa čustva, jih je vsa ta dolga tri desetletja držala skupaj. V svoji iskreni vnemi so napredovali strokovno, širili repertoar slovenskih narodnih, pa tudi pesmi nekaterih drugih narodov. Posebej doživeto so sodelovali pri slovenskih mašah in zelo kmalu do potankosti naštudirali tudi tovrstne nastope. Imeli pa so, kot to velja za vse žive organizme, svoje vzpone in padce. Namreč, z zborom so se starali tudi pevci. Odhajali so v domovino, se preseljevali v to in ono stranstvo, nekaterim pa je enostavno opešal glas. Pred tremi leti se ni obetalo nič dobrega.

Toda trdna volja, njihova prislovična povezanost ter iskreno prijateljstvo so jih znova postavili na noge. Kadrovsko so se okrepili, v svoje vrste pritegnili mlade pevce iz druge generacije in tako pomlajeni uspeli: 20. oktobra 2007 so ob šestih zvečer stopili na oder, da bi odpeli svoj jubilejni koncert.

Za kraj svoje jubilejne svečanosti so izbrali prijazno podeželsko mesto Kerken-Nieuwekerk in v njem večnamensko dvorano, ki sprejme okoli štiristo gostov. Ker je bilo del prostora potrebno nameniti tudi za plesišče, so pripravili omizja za 360 gostov. Natanko toliko ljudi, morda še kakšen več, se je posedlo v praznično pripravljene in okrašene dvorane in že ob vhodu je bilo čutiti vonj po domovini. Pa ne samo zaradi številnih domačih dobrot, ki so jih pripravili

Slovenski cvet je dostojno proslavil svojo častljivo obletnico.

prijatelji in svoji pevcev in pevci sami, pa tudi ne zaradi kranjskih klobas, ki so bile na jedilniku, celo dolenski cviček, pridelan in pripeljan od Sv. Duha nad Leskovicem, ni bil glavni prepoznavni znak.

Bilo je nekaj več. Bil je to čar prijateljstva neke nevadne energije, ki jo premorejo le ljudje čistega srca in iskrenih namenov, ljudje, ki se iskreno razvesele srečanja s prijatelji, ki bi takega dogodka ne zamenjali za nič ali skoraj nič na svetu.

To, prav to je bilo čutiti oni večer gori, visoko na severu Nemčije, ko so stiski rok, objemi in prijazni pomenki govorili sami po sebi.

In »Slovenski cvet«, ki je pel, ponosen na svojih trideset let. Nevsiljivo sta nas povezovalca Valerija Hren in nekdanji tukajšnji diakon Stanislav Čeplak vodila skozi bogat program, se z besedo dotaknila nekaterih mejnikov in dogodkov iz življenja zboru. Posebej tenkočutna je bila misel na številne sopevce, ki so nekdanj »cveteli« v zboru, pa tudi na slovenske duhovnike župnije v Oberhausnu in Essnu, ki so bili zboru nenadomestljiva moralna opora. Prav njim v zahvalo so zapeli tisto našo: »Mirno nam plove«.

Kot vedno ob nastopih je završalo v dvorani, ko so pevke odšle z odra, na njem pa so ostali samo možje, ki so si že davno nadeli ime »Slovenski fantje« in so tako kot celotni zbor slavili svojih trideset let. Kdor jih je že kdaj slišal, bo moral priznati, da je njihovo petje nekaj posebnega. Sredi skupine pevcev pa neponovljivi Iztok Kešpret, pevovodja in duša celotnega zboru.

Pevsko vzdušje so s svojima nastopoma odlično dopolnili slavljencevi gostje, plesalci folklorne skupine slovenskega društva Bled iz Essna. Izvrstni so! S svojim temperamentom, igrivostjo in prešerno držo so nam prikazali paleto slovenskih ljudskih plesov.

So pa svečanosti MPZ »SLOVENSKI CVET« dali velik poudarek številni gostje. Čestitko zboru in pozdravno besedo vsem v dvorani je najprej namenila kulturna atašejka Veleposlaništva Republike Slovenije iz Berlina, mag. Monika Kartin. Pevskemu zboru je izročila posebno priznanje Veleposlaništva in v nadaljevanju v imenu Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti podelila bronaste, srebrne in zlate Gallusove značke.

Med spoštovanimi gosti jubilejnega večera je bil tudi g. Janez Pucelj. Tako iskreno so si želeli, da bi bil ta večer

z njimi in neznansko srečni, ko se je pojavil na vratih dvorane. Kako tudi ne? Mons. Janez Pucelj je bil ne le polnih šestnajst let njihov dušni pastir, bil je tudi pevec v zboru, vseskozi pa prijatelj, ki te nikoli ne pozabi.

Njegov nagovor, njegove besede, polne spominov na prehojeno pot, so bile svojevrsten poklon pevcem in vsemu slovenskemu občestvu, ki z besedo in pesmijo pa tudi molitvijo ohranja vez z domovino in v ta krog vključuje tudi mlajšo generacijo.

Velike pozornosti je bil deležen tudi naslednji govornik, g. Rudi Merljak, ki je sekretar v Uradu vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu. Kot nekdanji član te skupnosti (njegova žena je pred dvema desetletjema v Porurju učiteljvala) je obudil spomin na svoje poznavanje zboru »Slovenski cvet« in življenje slovenske skupnosti v tistih letih. Poznavajoč to okolje in zdomstvo kot način življenja, je z izbranimi besedami izrekel čestitko zboru ter mu v imenu Urada izročil posebno priznanje.

Za njimi se je na odru zvrstilo več predstavnikov slovenskih društev iz tega in sosednjih okolij, čestitalo pevovodji, podalo roko priznanja vsem pevcem v zboru, še posebej čvrsto pa tistim štirim, najstarejšim, ki so prejeli zlata Gallusova odličja.

Med tistimi, ki so prišli pozdravit zbor, mu namenili čestitko ob visokem jubileju, sta bila tudi direktor in namestnica Glasbene šole v Kerknju.

Niso se srečali prvič, saj je zbor letošnjo pomlad koncertiral z izključno slovenskim repertoarjem pred približno 400 Nemci v tukajšnji cerkvi in doživel ovacije kot le malokdaj. Po tem koncertu se je rodila ideja oz. prišla ponudba za gostovanje 50 slovenskih šolarjev pri tukajšnjih vrstnikih.

Težko je opisati vsa dogajanja in vse občutke tega večera. Bilo je svečano, a domače hkrati.

Zaključek uradnega dela svečanosti je bil fantastičen. Po odpeti zadnji pesmi, to je bila Verdijeva »Nabucco«, je dvorana donela od navdušujočega aplavza, publika pa je stoje pozdravljala »junake večera«, jubilate, ki so skozi tri desetletja dokazovali, da sreča ne izgubi svoje svetlobe, če prižiga drugo srečo.

In člani MPZ »SLOVENSKI CVET« so skozi tri desetletja prižigali svetlobo sreče v srcih številnih poslušalcev.

Nada Zupan

Domača pesem v izseljenstvu

Pred tridesetimi leti je takratni slovenski dušni pastir v Porurju g. Pavel Uršič ob krstu nekega novega slovenskega zemljana v Moersu zaslutil priložnost za nekaj novega in nadvse potrebnega med številnimi slovenskimi priseljenci, takrat še vedno zaposlenimi v rudnikih ali ob njih, ki so zaposlovali deset tisoče ljudi. Mladi ljudje, prijatelji in sorodniki mlade družine so za krst pripravili nekaj lepih domačih pesmi, da so povzdignili srečni družinski dogodek. Glasovi so zveneli lepo uglašeno, še bolj pa je segla do srca zanesenost in navdušenje ob prepevanju. Nagovoril je te in kasneje še druge mlade obiskovalce nedeljske maše, naj ustanovijo zbor, saj je želel imeti lepo ljudsko petje.

Najprej ga je vodil sam, kasneje pa predal nalogo ge. Danici Ban, ki se je naselila v bližnjem rudarskem mestu Kamp-Lintfortu in je prinesla s seboj že od doma nekaj izkušenj na področju glasbe kot organistka v domači cerkvi. Kmalu se je pokazalo, da se bo iz teh glasov in ob takim navdušenju in požrtvovalnosti pevcev dalo oblikovati dober mešani zbor.

Stekle so tedenske vaje in kar kmalu so bili že na gostovanju v Švici, v Berlinu pa so na katoliškem dnevu na olimpijskem stadionu peli v pozdrav že takrat svetovno znani redovnici materi Tereziji makedonsko narodno pesem 'Bolen mi leži', torej v njenem domačem jeziku, kar jo je posebej navdušilo.

Z rednim delom in z vse večjim repertoarjem pesmi je rasla kakovost petja in uglašenost in zbor si je pridobil nesporen ugled najboljše slovenske glasbene poustvarjalne skupine na področju zborovskega petja v tem delu Nemčije. Slovenci smo jih radi poslušali. Kjer je bil najavljen Slovenski cvet, so se ljudje vnaprej veselili, da bodo deležni spet lepe domače pesmi. Priznanja je žel tudi med domačini, ki imajo v teh krajih bogato domačo pevsko tradicijo, saj v vsakem kraju delujejo številne cerkvene in druge zborovske skupine, in to ponekod ob strokovnem vodstvu na zelo visoki ravni. Vendar je slovenski melos in občuteno podajanje pogosto presegel po učinku na publiko veliko večje in boljše zборе. Tako so si marsikje zaželeli sodelovanja Slovenskega cveta celo na letnih koncertih, saj je bila to popestritev, ki je ni mogel ponuditi noben drug zbor v okolici. Tako se je skupina Slovenski cvet pogosto veselila dokaj velike pozornosti in odmevnosti tudi na krajevni ravni in v lokalnem časopisju.

Bila pa so seveda tudi kritična in težka obdobja, ko se je skupina borila s krizami znotraj in z zunanjimi danostmi za preživetje. Treba je bilo usklajevati in preudarno iskati rešitve med možnostmi in ovirami za nadaljevanje dela. Prišlo je do zamenjave zborovodje in število pevcev je nihalo iz leta v leto. Umikali so se iz zbora člani, ki so ostareli ali se vračali v domovino, odšli v večnost. Vedno znova je bilo treba začenjati nekeje od začetka, na novo. Pa se je vedno pokazalo, da je bila odločitev za nadaljnje delo pravilna in vsem v blagoslov.

Vsa leta je zbor nastopal na mnogih slovenskih prireditvah. Ni bilo večje cerkvene slovesnosti: binškošana srečanja, birme, miklavževanja, letna romanja v Kevelaer brez sodelovanja zbora.

Ob mešanem zboru pa je spontano in samostojno delovala in živela druga manjša skupina, kvintet Slovenski fantje. Jedro te sta bila od vsega začetka Stanko Drev in Andrej Kešpret, ki sta še v domovini pela skupaj v zboru. Njuna neuklonljiva volja in izredna predanost domači pesmi, ljubezen do moške zborovske glasbe je bila osnova za nastanek skupine. Pritegnili so pevce, kot je bil dolga leta sedaj že pokojni Marjan Gregl in druge. Najpogosteje je pela skupina kot kvartet, pa je sem in tja narasla v kvintet in sekstet, vse pač glede na možnosti in pripravljenost posameznikov. Vedno znova pa smo lahko poslušali poleg mešanega zbora tudi njihovo interpretacijo domače ljudske in umetne pesmi. Odlikovalo jih je izjemno zlitje glasov in liričnost, ki jo je v solih tako pri Fantih kot pri Cvetu vedno znova doprinesel danes najstarejši član zbora, mož prve ure g. Stanko Drev. Fantje so imeli nekaj svojih izjemnih nastopov pa tudi izjemnih glasbenih doživetij, saj jim je nekoč uspelo peti celo s svetovno znanim pevcem Rebrovom.

Ob jubileju so se najbrž mnogim v dvorani in po lepem slavnostnem koncertu v Kerknu na tisti sobotni večer

Slovenski cvet in folklorna skupina Bled

utrnili spomini na številne lepe dogodke, ki jih je Slovence v Porurju pa tudi drugod po Nemčiji in Evropi pripravila ta glasbena srenja iz okolice Moersa. Oba zbora sta nastopala skupaj pa pogosto tudi ločeno na najrazličnejših prireditvah slovenske župnije med njimi. Za to delo se jim je treba seveda posebej zahvaliti. Bili so časi, ko je politika preko SIM in drugih organizacij posegla med nas z zelo zahtevnim razločevanjem, kdo je domovini prijazen, kdo pa ne. In Cerkev in dejavnosti izseljenskih duhovnikov niso veljale kot nekaj dobrega za slovenske izseljence in zdomce, predvsem pa naj bi bile sovražne domovini. Skrb za slovenstvo v tem politično napreženem in zato škodljivemu poseganju med Slovence na tujem iz domovine se seveda ni dalo izogniti. Vendar so pevci Slovenskega cveta vedno vedeli za svoje poslanstvo. Narava kulturnega dela, v tem primeru petja, je nadpolitična, je nad vso razklanostjo enoumne politike in interesi ekonomije. Ljubezen do lepe pesmi je sporočilna vsem, domača pesem je za vse rojake, je govorica, ki ni omejena na zadržnost prepričanja posameznikov ali celo tako močnih družbenih sil, kot je bila nekdanj v domovini komunistična partija in prenašalci njenih vplivov med nas.

Pevci Slovenskega cveta so nastopali na vseh prireditvah, kjer so mogli, in povsod delili univerzalno sporočilo domače pesmi, ki je pri ljudeh vedno segla globoko v notranjost, v srce. Pričarala je tisto lepo podobo domovine, po kateri sme hrepeneti vsak človek. Posebej pa to globoko doživlja izseljenec in zdomec v tujem svetu. Enako intenzivno in še globlje je doživljal lepo duhovno in cerkveno pesem slovenski vernik na tujem. Kolikokrat smo ob pesmi Cveta in Fantov pri mašah doživljali globoko v dušo segajoče skrivnosti človekovega odnosa z Bogom. Na romanjih v Kevelaerju so našo skupino zbrano ob kapelici z milostno podobo na trgu obdali

30 let zbora Slovenski cvet

domačini in razni romarji iz Nizozemske in Belgije in nas spraševali, od kod smo prinesli tako lepo pesem. Niso nas razumeli, kaj izgovarjamo, razumeli pa so nabožni izraz, občutili so nek nov bogat odnos slovenskega kristjana, ki se izpoveduje pred Marijino podobo, se zahvaljuje in vdano prosi. Brez vodilne vloge zbora bi bila ta izpoved manj dojemljiva za tuje uho. Tako pa je nekoč pritekel nek organist in proseče stegoval roke po pesmarici v rokah enega naših vernikov, naj mu jo vendar pokloni, ker do sedaj tako lepih melodij še nikoli ni slišal.

Pesem nas povsod povezuje v duhovno in kulturno skupnost in to presega meje kulturnega kroga enega naroda. Lepa umetnost je hrana za dušo, ki jo rad zajame domačin in tujec. V tem je reprezentančno poslanstvo takih skupin med našimi ljudmi na tujem. To je ambasadorstvo kulture. Le nekdo jo mora s srcem uresničiti, da lahko zaživi in postane konkretno, oprijemljivo in razpoznavno sporočilo slovenstva v nekem tujem okolju. Med Slovenci v Porurju je ena teh skupin prav gotovo Slovenski cvet skupaj s Slovenskimi fanti. Zato je prav, da jim je Slovenija izrekla priznanje in odlikovala pevce, ki že dolgo sodelujejo v tem zboru.

Na jubilejni koncert so se pevci pod vodstvom Iztoka Kešpeta dobro pripravili, saj so zapeli dvajset ljudskih in umetnih ter Marijinih slovenskih pesmi. Med njimi sta bili tudi dalmatinska »A ča« ter arija iz Verdijeve opere Nabucco.

Trideseti jubilej glasbenih poustvarjalcev v Porurju v zboru Slovenski cvet in Slovenski fantje bo vsem navzočim ostal v lepem in prijetnem spominu. Spremlja jih ponos mnogih rojakov in želja, da bi jih sedaj, ko je dejansko zbor pomlajen in ima tudi boljše možnosti za delovanje, še bolj spremljal notranji ogenj in navdušenje nad slovensko pesmijo.

In Bog naj jim blagoslovlja vse osebne in skupne napore za poslanstvo, ki ga opravljajo.

MPZ Slovenski cvet iz Moersa med nastopom

Trkanje na prsi

Sveta maša se je pričela. Mašnik stoji pri stopnicah oltarja. Verniki, ali strežniki namesto njih, molijo: »Vsemogočnemu Bogu in vam bratje in sestre priznam, da sem grešil v mislih, besedah in dejanjih .... žal mi je, zelo mi je žal.« In z besedico 'žal mi je' priznavajo, da jih teži »krivda«, zato se udarijo na prsi.

Kaj neki pomeni, če se človek trka na prsi?

Pogledimo se v to! Toda zato moramo običajno kretljivo napraviti pravilno. Ne dotikajmo se obleke narahlo samo s konci prstov; zaprta pest naj bije na prsi. Nemara si že kdaj videl na starih slikah svetega Hieronima, ko kleči v puščavi, kako vihti kamen v roki in se bije na prsi. To je udarec, ne rahlo božanje. Naj udari ob vrata našega notranjega sveta in jih pretrese.

Potem začutimo, kaj pomeni. Gre za trkanje, za udarce na vrata našega srca, da bi se odprla.

Poln življenja naj bo ta svet, poln luči in moči in krepke dejavnosti. Kakšno pa je notranje stanje v resnici? Tako resne zahteve se dvigajo pred nami, dolžnosti, težave, klici po odločitvi, a v notranjosti se komaj kaj zgane. Marsikatero krivdo smo si naprtili, pa se ne zmenimo zanj. »Sredi življenja nas obdaja smrt,« a mi ne mislimo na to. Tedaj kliče božji glas: »Zdrami se! Ozri se okoli! Ozavedi se! Spremeni svojo miselnost! Spokori se!« Ta klic utelesimo z udarcem na prsi. Naj jih presune; naj pretrese notranjost, da se človek zbudi, izpregleda in se obrne k Bogu.

Ko pa se duša zave, ji stopi pred oči, kako se je igračkala z resnim življenjem; kako je prestopala božjo zapoved, kako je zanemarjala svoje dolžnosti, »po svoji krivdi, po svoji krivdi, po svoji veliki krivdi,« se je glasilo starodavno besedilo te molitve. V tej krivdi je ujeta in samo ena pot vodi iz nje, da namreč brez pridržka prizna: »Grešila sem v mislih, besedah in dejanjih zoper svetega Boga in zoper občestvo svetnikov.« Duša stopi ob stran Boga in se združi z njim zoper samo sebe. O sebi misli, kakor jo sodi Bog. Pokori se zaradi svojega greha in se kaznuje z udarcem.

To pomeni torej, če se človek trka na prsi: Prebuja se. Drami svojo notranjost, da začuje božji klic. Postavi se na stran Boga in kaznuje samega sebe. Za to gre torej: za spoznanje, kesanje in spreobrnjenje.

Zaradi tega se mašnik in ljudje trkajo na prsi, ko se v pristopnih molitvah obtožijo svojih grehov. To storimo tudi, ko nam pred obhajilom duhovnik pokaže telo Gospodovo in vsi govorimo: »Gospod, nisem vreden, da prideš k meni.« Podobno je tudi pri drugih molitvah, na primer pri litanijah priznamo svojo krivdo, ko rečemo: »Mi grešniki, prosimo te, usliši nas!«

Trkanje na prsi ima še nekatere druge poudarke. Tako se verniki trkajo na prsi, ko se pri spremenjenju dvigne hostija in kelih v počastitev. Ko izgovarjamo pri angelovem češčenju: »In Beseda je meso postala,« se tudi trkamo na prsi. Tu se pomen tega dejanja le deloma oddalji od zgornje razlage in dobi splošen izraz spoštovanja in ponižnosti. V vsakem primeru pa trkanje na prsi izraža resnost, le tako je klic k prebujenju samega sebe in iskanje božjega miru iz skesanega srca.

Jezus Kristus je šel v nebesa, sedi na desnici Očetovi

132. Kaj pomeni vnebohod?

Po štiridesetih dneh, odkar se je Kristus prikazoval apostolom pod podobo navadne človeške narave, ki je zastirala njegovo slavo Vstalega, gre Kristus v nebesa in sede na Očetovo desnico. Kristus je Gospod, ki odselej kraljuje s svojo človeško naravo v večni slavi Božjega Sina in nenehno posreduje za nas pri Očetu. Pošilja nam svojega Duha in nam daje upanje, da bo nekoč prišli k njemu, saj nam je pripravil prostor.

»OD ONDOD BO PRIŠEL SODIT ŽIVE IN MRTVE«

133. Kako zdaj Gospod Jezus kraljuje?

Gospod veselstva in zgodovine, glava svoje Cerkve, poveličani Kristus skrivnostno ostaja na zemlji, kjer je njegovo kraljestvo že navzoče kot kal in začetek v Cerkvi. Nekoč bo zopet prišel poveličan, vendar ne vemo za čas njegovega prihoda. Zato živimo v čuječnosti in molimo: »Pridi, Gospod« (Raz 22,20).

134. Kakšen bo Gospodov prihod v slavi?

Po zadnjem kozmičnem pretresu tega minljivega sveta bo Kristusov prihod v slavi povezan z dokončnim zmagoslavjem Boga v paruziji (ponovnim prihodom) in s poslednjo sodbo. Tako bo božje kraljestvo prispelo do dovršitve.

135. Kako bo Kristus sodil žive in mrtve?

Kristus bo sodil z oblastjo, ki jo je pridobil kot Odrešenik sveta, ki je prišel reševati ljudi. Razkrite bodo najgloblje skrivnosti srca, kakor tudi ravnanje vsakogar do Boga in do bližnjega. Vsak človek bo po svojih delih ali obdarjen z življenjem ali obsojen za vso večnost. Tako se bo uresničila »Kristusova polnost« (Ef 4,13), v kateri »bo Bog vse v vseh« (1 Kor 15,28).

»VERUJEM V SVETEGA DUHA«

136. Kaj hoče povedati Cerkev, ko izpoveduje:
»Verujem v Svetega Duha?«

Verovati v Svetega Duha se pravi izpovedovati, da je Sveti Duh tretja oseba Svete Trojice, ki izhaja iz Očeta in Sina in ga skupaj »z Očetom in Sinom molimo in slavimo«. Duh je bil »poslan v naše srce« (Gal 4,6), da bi prejeli novo življenje kot božji otroci.

137. Zakaj sta poslanje Sina in Duha neločljivi?

V nerazdeljivi Trojici sta Sin in Duh različna, vendar neločljiva. Od začetka do dovršitve časa, namreč ko Oče pošlje svojega Sina, pošlje tudi svojega Duha, ki nas zedinja s Kristusom v veri, da moremo kot poslovljeni otroci klicati Boga »Oče« (Rim 8,15). Sveti Duh je neviden, vendar ga spoznavamo po njegovem delovanju, ko nam razkriva Besedo in ko deluje v Cerkvi.

Nezanesljiv fant

Živjo, Petra! Že nekaj let hodim s fantom, ki ga imam zelo rada. Moti pa me, da je nezanesljiv; obljubi veliko stvari, a jih malo izpelje. Vere pri njem doma niso posebej živeli. Sedaj sva pred načrti za dokončno skupno življenje (kupujeva stanovanje), vendar mi daje vedno bolj vedeti, da se mu ne zdi potrebno, da bi se poročila. To odlaganje poroke mi ni všeč, ker bi rada uredila svoje življenje tudi pred Cerkvijo in Bogom.

Kamila

Draga Kamila! Poroka ti je lahko pomembna iz različnih razlogov. Ker je to slovesen dogodek; ker je praznik, s katerim označiš, da začenjaš z nekom življenjsko pot; ker se tega veseliš in želiš tudi tistim, ki so ti bili v življenju blizu, to povedati; in nenazadnje: ker je to zakrament - če ga skleneta v Cerkvi, pomeni, da se svobodno odločita, pred Bogom, za življenjsko podaritev drug drugemu. Zato si obljubita zvestobo v sreči in nesreči in pokažeta, da želita božjo podporo. Skupno življenje brez zakramenta je za tistega, ki veruje, nesprejemljivo, ker želi v vsako pomembno stvar v svojem življenju sprejeti Boga. Težko si predstavljam, da fant, če te ima resnično rad, zavrača poroko, tudi če mu razložiš, kaj ti pomeni. Za fante je pogosto velika preizkušnja prav sprejemanje odgovornosti. Skušajo se jim izogibati. Tega mu ne smeš povedati na glas, ker ga boš samo razjezila, pozitivnih sprememb pa tako ne boš dosegla. Vseeno pa lahko veliko prispevaš k temu, da se bo odločil za take »zavezujoče« korake. Odvisno je od tvoje trdnosti, vztrajnosti pri pričakovanjih ali zahtevah, ki jih pri dogovorih postaviš. Prav pri vprašanju poroke je njegovo stališče lahko zelo povezano s tem, kako sta živela doslej. Zagotovo postane zanj potreba po poro-

ki manjša, če sta že prej začela živeti, kakor bi bila poročena. Tudi tu lahko sama veliko narediš. Najprej to, da razmisliš, kaj bi pomenil ta dogodek tebi. Če želiš živeti v vajinem odnosu (tudi pred poroko) kot katoličanka, mu tudi to lahko poveš, ga prosiš za razumevanje. Lahko mu predlagaš, da začneta oz. nadaljujeta vajino pot na drugačnih temeljih. Vse je mogoče, če se imata zares rada.

Če fant zna biti odgovoren, to z drugimi besedami pomeni, da je zanesljiv, da ti bo opora, ko bo to potrebno. Daje ti občutek trdnosti in varnosti. Nasprotno pa si bo vzel toliko »enostranskih« ugodnosti, kolikor mu jih boš dovolila. Čeprav znajo dekleta pogosto popuščati iz želje, da bi fanta bolj pridobila, pokazala ljubezen ali celo iz strahu, da ga ne bi zgubila, taka dejanja ne povečajo trdnosti zveze ali fantove navezanosti. Če hočeš dobro sebi in njemu, lahko upravičeno zahtevaš tudi z njegove strani poteze, s katerimi pokaže, da vidi in spoštuje tudi tvoje želje. Če ti želiš, da bi imela v zakonu enakovredno vlogo, se že sedaj uči dogovorov in vztrajanja pri njih. Sicer že vnaprej sprejemaš nenehno žrtvovanje, pri čemer pa tvegaš, da bo tudi kmalu uplahnila sreča nad »živeti skupaj«.

Petra

Grad v Prekmurju

Župnijska cerkev Marijinega vnebovzjetja.

Informacije: Župnijski urad 9264 Grad 186.

Dostop: z vozili. Glavni romarski shod: velika maša (v. šmaren).

V dneh okrog svetega Martina se marsikdo odpravi v Kanaan slovenskega vinogradništva, tja med vinske gore »poizkušat sad trte in dela človeških rok«. Tam s pobožij slovenskega Jeruzalema »splava pogled prek Murinih rokavov do lendavske Svete Trojice in do cerkve sv. Jožefa ob Kučnici in dalje prek beltinskih in črenšovskih žitnih polj ... ob pesmi bogojinskih, kobiljanskih in dobrovniških klopotcev, po borovih gozdovih Goričke prek Srebrnega Brega, Kamlovja, Krčevja in Podrastka do Rabe« (J. Smej). To je naša Panonija, zadnji kos velike kneževine Pribina in Koclja. Tukaj živi trdoživ in veren rod, ki ga niso strli ne madžarski pritiški niti verska razklanost ter turški vpadi, čeprav so se gili v pozno 17. stoletje. Vernost teh »ogrskih« Slovencev je vredna posebnega občudovanja! To so si krepili ob Mariji v Turnišču in mnogih drugih svetiščih, ki segajo daleč v preteklost. Ena takih stoji v Gradu.

Grad, vse do leta 1952 se je imenoval Gornja Lendava, je najsevernejša točka našega romanja po slovenskih božjih poteh. Tam na skrajnem robu slovenskega ozemlja je že leta 1208 domnevno bila župnija pod zavetjem Matere božje. Po sodbi zgodovinarjev je to lahko celo tisti Lindolverschiricum, kjer je bila v času frankovskega prodiranja na Slovensko, leta 853, posvečena prva cerkev. Naselje še danes kaže svojo starožitnost. Ta se posebej vidi v povezanosti z gradom. Mogočna stavba, ki stoji na pomolu strmega griča, sodi med največje tovrstne v Sloveniji. Postavili so ga že davnega leta 1208, ko se omenja njegov lastnik fevdni grof Nikolaj. Prav grad in njegovi graščaki so močno vplivali na versko življenje v časih reformacije in protireformacije, ki so bili posebno burni tostran Mure. Župnija je bila v rokah grofov. Če je bil zemljiški gospod katoličan, je podpiral katoličane, njihovo bogoslužje in njihovo cerkev, če pa je bil evangeličan, je tudi od podložnikov zahteval, naj prestopijo v njegovo vero. Tako se je zgodilo, da je vsa župnija osemdeset let (1592–1672) bila

evangeličanska. Taki časi so minili in danes ljudje tega in onega verskega prepričanja žive v slogi.

Naš romarski cilj je Marijino svetišče. O njem govorijo dokumenti šele od 9. septembra 1720 naprej, ko jo je škof Ladislav ponovno posvetil. Arhitektura pa je veliko bolj zgovorna. Cerkev sodi med najlepše arhitektonske spomenike Pomurja iz dobe gotike. Zvonika, ki je bil prezidan leta 1729, se držita ladja in prezbiterij, ki ju obdajajo na zunanjsčini značilni gotski oporniki, krasita pa tudi dva lepa izklesana gotska portala. V notranjosti pa se srečamo z več slogi. Baročni glavni oltar je nastal v delavnici radgonskega mojstra Kleina. V njem kraljuje starejši Marijin kip, ki naj bi nastal okrog leta 1510. Nekoč je stal v krilnem gotskem oltarju, katerega krili zdaj hranijo v Budimpešti. Naše oko pa ugotavlja, da je tudi sem seglo delo mojstra Plečnika. Leta 1956 so naredili po njegovi zamisli strop v ladji. Pozornost zbudijo tudi njegove svetilke, ki jih je namestil v steno cerkve in lepo osvetljujejo cerkveni prostor. Zanimiv je tudi stranski oltar svete družine, ki ga je po Plečnikovi zamisli izdelal arhitekt Tone Bitenc. Sliko zanj pa je napravil duhovnik slikar Stane Kregar.

V graški cerkvi se združujejo v celoto različni arhitekturni slogi. Tu se srečamo z mojstri gotike in baroka, pa s Plečnikom, z Bitencem in s Kregarjem. Tudi tako je nazorno prikazana zgodovina teh krajev, kjer so se križali različni interesi. Sredi teh se je oblikoval značaj prekmurskega človeka.

Pet minut

Na enem protikomunističnih zborovanj v mesecih pred koncem druge svetovne vojne je govornik prof. Ivan Dolenc, eden najboljših poznavalcev življenja in dela dr. Janeza Evangelista Kreka, katerega 90-letnice smrti smo se nedavno spominjali, med drugim rekel: »Če bi samo za pet minut na svetu zmagala resnica, bi komunizem takoj propadel.« Predvidevam, da je mislil na komunizem kot politiko, ne socialno prepričanje.

Ta misel mi hodi po glavi, ko v zadnjih tednih poslušam govore v parlamentu in berem slovenske časnike. Tako sem nedvomno prebral modrost, da volilni rezultat Lojzeta Peterleta izraža tudi protest slovenske javnosti proti preveliki vlogi katoliške Cerkve v slovenskem javnem življenju. Kot državljan in zgodovinar si upam zapisati, da ta še nikoli ni bil tako majhen. Prepričan sem, da si sedanja vlada prizadeva, da bi bili odnosi med verskimi skupnostmi in državo nekaj normalnega, politično neobremenjujočega, tako kot je na primer v vseh normalnih državah.

Strinjam se z mnenjem, da vlada v slovenski demokraciji shizofrena situacija. Vprašanje pa je, kdo to shizofrenost povzroča.

Shizofrenija je duševna, večkrat dedna bolezen z razdvojenostjo in duševnim razkrojem osebnosti, zlasti na področju hotenja in čustvovanja. Preobrazba slovenske družbe iz komunizma v demokracijo je potekala nenasilno, saj slovenski komunisti niso podprli jugoslovanških, ko so hoteli ti z armado ohranjati nekdanji režim z vodilno vlogo partije na čelu. Prav zato, ker so komunisti, v mislih imam vodilne strukture, slovensko osamosvojitvev podprli, so bili in so še prepričani, da so s tem dobili odpustke za vse stare grehe. Prepričani so bili, da bodo s tem, če rečemo po vojaško, da so obrnili kape, tako so storili v zadnjih mesecih vojne mnogi četniki, ki so preko noči postali partizani, prepričali slovensko javnost, da so postali demokrati. Seveda so bili ob tem prepričani, da bodo ljudje njihovi taktiki, gre

za njo, ne za vsebinsko preobrazbo, v veliki meri nasledli. Resnici na ljubo se niso povsem zmotili, kar kažejo tudi volilni rezultati po osamosvojitvi. Priznati je treba, da so tega v veliki meri krive tudi nove demokratične stranke. Tem manjka preizkušenih in izkušenih političnih kadrov in tudi

znanja za politično delo. Ni dovolj hoteti, treba je tudi znati! Mnogi »novi politiki« so bili tudi preveč zaverovani v staro. Preteklosti ni mogoče obnavljati in stari časi so za vedno mimo.

Normalizacija slovenskih razmer, ko verni zaradi svojega izražanja vere ne bodo več diskriminirani, ko jim ne bo treba več dokazovati, da so »razčistili z opijem ljudstva«, da sprejemajo znanstvena spoznanja marksizma in leninizma, so mimo. Spominjam se privatnega razgovora z neko novinarko lokalne televizije, ki me je povsem odkrito vprašala, kako sem si upal kot katoličan prevzeti predsednikovanje programskemu odboru RTV Slovenija. Vprašal sem jo, v čem je problem in mi je mirno pojasnila, da se čudi, kako ne vidim, da katoličani za take javne funkcije nismo primerni. Zdelo se ji je enostavno nesposobno.

Razkritja povojnih pobojev, taborišč, povzročanje množičnih smrti otrok, njihovo ločevanje od staršev, ki so jih nato pobili, nedvomno povzročča razdvojenost na področju hotenja in čustvovanja. Saj so za vse svoje zločine vedeli, toda sedaj postajajo del javnega vedenja. Parole o svetlem in neomadeževanem boju za svobodo tonejo v brezna, polna nasilno pobitih mrličev, tudi žensk in otrok. Kdor misli, da bo zasledil besede obžalovanja, se moti. Namesto tega letijo besede o mrhovinarstvu, preštevanju kosti, raziskovalci povojnih pobojev so deležni človeških in strokovnih diskvalifikacij. Opozarjanje na nevarnost vpliva katoliške Cerkve je tako eno izmed glavnih orožij za obračanje pozornosti v drugo smer. Kot kažejo volitve, jim to zaradi petdesetletnega načrtnega izobraževanja v smislu nestrpnosti do katoličanov uspeva.

Stane Granda

»Sveta pisma za Slovence po svetu«

Udeleženci dobrodelne prireditve – Banket 2007

Svetopisemska družba Slovenije je v oktobru pripravila dobrodelno prireditev, imenovano Banket 2007, na kateri se je želela zahvaliti za darove, ki so jih v tem letu redni in občasni darovalci namenili dobrodelni dejavnosti Svetopisemske družbe. Na prireditvi smo se seznanili z rezultati dobrodelne dejavnosti Svetopisemske družbe in z njenimi načrti za prihodnje leto, ogledali smo si monoigro gledališkega igralca Gregorja Čušina »Evangelij po Čušinu« ter prisluhnili zakoncema Silvestru in Mariji Bukovec, ki sta zaigrala in zapela nekaj slavilnih pesmi. Za Rafaelovo družbo je bila na banketu pomembna predvsem predstavitev dobrodelnega projekta »Sveta pisma za Slovence po svetu«, pri katerem smo »stopili skupaj« s Svetopisemsko družbo in za katerega so udeleženci Banketa lahko prispevali svoje darove. Po slovenskih katoliških misijah smo namreč povprašali, kakšne so potrebe po Svetih pismih. Ugotovili smo, da so precej velike, še posebno v Argentini in Evropi, zato jim ne bi bilo mogoče zadostiti brez finančne pomoči. Veseli smo, da bodo mnogi rojaki po svetu s pomočjo Svetopisemske družbe in njenih darovalcev obdarovani s to tako bogato in tudi zaradi ohranjanja slovenskega jezika tako pomembno knjigo!

In kaj pomeni Sveto pismo našim rojakom v Nemčiji?

Sveto pismo mi veliko pomeni. Res je, da ga ne berem redno, poskušam pa vedno znova. Odprem ga in preberem odlomek, dva in to skušam prenesti v življenje. Večje poglobljanje pa doživljam, kadar imamo duhovno obnovo. Takrat so največkrat tudi teme iz Svetega pisma. Tam skupaj preberemo odstavek, potem razmišljamo, nato pa lahko vsak pove svoje misli in kako ga ta odlomek nagovarja. S Svetim pismom se da lažje živeti, lažje prenašati vsakodnevne težave v družini, ob delu tu v tujini. Po Svetem pismu vem, da je tam zgoraj Nekdo, ki me ima zelo rad, mi pomaga in se nanj lahko zanesem ali preložim težave, ki jih sama ne morem rešiti.

Fani Grojdek, 32 let v Nemčiji

»Jaz sem pot, resnica in življenje!« V teh Jezusovih besedah je utemeljen na najbolj preprost način smisel in polnost življenja. Ko berem Sveto pismo, so te besede vedno prisotne in me bodrijo v veri, upanju in ljubezni. Trudim se, da te besede življenja živim ob najbližjih, v službi, v prostem času; takrat je srce polno ljubezni, ker osrečujejo, pomirjajo in blagoslavlajo. Dolga leta živim z družino v zdomstvu, kjer prav iz teh svetopisemskih studencev žive vode črпам moč vztrajnosti, povezanosti z drugimi narodi ali verstvi in na poseben način ljubim domovino Slovenijo, domači kraj. Ko se mi pripeti kaj neprijetnega, kot na primer bolezen, nesreča, brezposelnost - takrat si rad prepevam psalm: »Gospod je moj pa-

Lojze Grojzdek, 38 let v Nemčiji

stir, nič mi ne manjka ...» in sem potolažen, vse se uredi. Zahvalno sem poplačan z mirom v srcu. In zopet začnem vedno znova ...

Božji besedi pozorno sledim pri vsakodnevni sveti maši. Včasih pa bi rada vedela kaj več o kakšnem svetopisemskem dogodku in takrat odprem Sveto pismo. Redno prebiram slovenski prevod Svetega pisma. Tako mi postaja Jezusov nauk vedno bolj domač in ga poskušam tudi živeti.

Kristina Mlakar, 73 let, 23 let v izseljstvu

Rada berem Sveto pismo v slovenščini. Kupila sem ga v župnišču slovenske župnije. Najprej sem ga brala od začetka, zdaj pa večkrat prebiram kakšen odlomek, kjer se mi pač odpre. Berem ga zato, da bi si s tem poglobila vero. Obiskovala sem tudi svetopisemski krožek, ki je bil organiziran na slovenski župniji. Tam smo spoznavali, kako naj se bere Sveto pismo, kako je nastajalo ... Branje Svetega pisma mi tudi pomaga pri ohranjanju slovenskega jezika.

Marija Maček, 60 let, 41 let v izseljenstvu

Pogosto berem Sveto pismo in druge verske knjige. Preberem en odlomek in ob tem razmišljam in pomolim. Slovensko Sveto pismo mi veliko pomeni, še posebej zato, ker ga najbolje razumem. Nekdo mi je iz Slovenije prinesel Sveto pismo v slikah in mi je všeč, ker je osnovno in preprosto. Sveto pismo hrani mojo vero.

Otilija Drenovec, 29 let v Nemčiji

Če se v tišini obrnem na Boga, so besede, ki jih oblikujem v molitvi, slovenske. Iz dna srca prihajajo in če bi bile v drugem jeziku, bi zvenele tuje. Tako se mi dogaja tudi s Svetim pismom. V materinem slovenskem jeziku je to nekaj domačega – kot molitev. Brati slovensko

Petra Hulicius, 22 let, rojena in živi v Nemčiji

Sveto pismo je zame, kakor da se ob tem vrnem v Slovenijo in mi to posreduje toplino nečesa domačega.

Pripravili: Barbara Alič in Mihela Zaveljcina

Iz izjave ljubljanskega nadškofa in metropolita, msgr. Alojza Urana v zadevi škofa Rožmana

Prejel sem razsodbo Vrhovnega sodišča Republike Slovenije v kazenski zadevi zoper obsojenega škofa, msgr. dr. Gregorija Rožmana in ostalih zaradi kaznivih dejanj zoper ljudstvo in državo.

Moji zahtevi za varstvo zakonitosti zoper pravnomočno sodbo mi je kot zakonitemu zastopniku ljubljanske nadškofije Vrhovno sodišče ugodilo in razsodilo, da se izpodbijana pravnomočna sodba obsojenih dr. Gregorija Rožmana in dr. Miha Kreka razveljavi.

Razsodba pomeni razbremenitev ljubljanske nadškofije in Cerkev na Slovenskem po dolgi ideološki vojni, ki je na pobudo komunističnih ideologov in zgodovinopiscev trajala vse od leta 1945 naprej. Razsodba končno omogoča korektno razjasnitev odnosa, ki ga je imel škof Rožman do okupacijskih oblasti.

Izražam zadovoljstvo nad razsodbo Vrhovnega sodišča, ki je s tem opozorilo na številne pravne pomanjkljivosti v sojenju škofu Rožmanu, saj je šlo za totalitarno vojaško sodišče, ki je služilo interesom tedanje komunistične oblasti v želji uničiti Cerkev.

Čas med prvo in drugo svetovno vojno je bil nedvomno prelomen v zgodovini slovenskega naroda. V mnogočem je bil prelomen tudi za Cerkev na Slovenskem, saj je pomenil obdobje preroda katolištva, ki se kaže v razgibanem laškem udejstvovanju. Posebno pomembna je bila dobro organizirana Katoliška akcija. Vrh tega življenja pomenita 2. evharistični kongres za Jugoslavijo leta 1935 in 6. mednarodni kongres Kristusa Kralja leta 1939. Oba dogodka sta se odvijala v Ljubljani.

Obdobje druge svetovne vojne je zaradi revolucije, ki jo je začela Komunistična partija Slovenije, ter z njo povezane državljanske vojne prineslo hude posledice tudi v cerkveno in versko življenje. Ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman (1930–45/59) je med leti 1941 in 1945 preživel grenko izkušnjo, v kateri je predvsem skušal pomagati, kjerkoli in kakorkoli je mogel. Doživel je tragedijo tuje okupacije in državljanske vojne. Škof Gregorij Rožman je skupaj s približno 200 duhovniki in tisoči drugih državljanov ob koncu vojne v strahu pred komunističnim nasiljem zapustil domovino in osamljen umrl v izgnanstvu.

Težko je bilo posebej po vojni. Jugoslovanski škofje so v pastirskem pismu 20. septembra 1945 ostro kritizi-

rali vlado zaradi njenega odnosa do katoliške Cerkve in družbenih sprememb. Posledica je bilo hudo preganjanje duhovnikov: 123 duhovnikov je bilo ubitih, skoraj tisoč je bilo zaprtih ali obsojenih, cerkveno premoženje je bilo nacionalizirano, leta 1952 je bil verouk v šolah prepovedan in ukinjene so bile vse cerkvene šole, Teološka fakulteta pa je bila izključena iz Univerze v Ljubljani. Preganjanje je doseglo vrh 20. januarja leta 1952, ko so v Novem mestu na železniški postaji zažgali tedanjega ljubljanskega škofa Antona Vovka. Čeprav je preživel, si ni nikoli opomogel. Tudi njegov kasnejši naslednik dr. Jožef Pogačnik je bil kot ljubljanski stolni kanonik zaprt več kot pet let.

K pravični osvetlitvi dela škofa dr. Gregorija Rožmana

Ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman

in njegove vloge med 2. svetovno in državljansko vojno, je veliko prispevala knjiga zgodovinarjev dr. Tamare Griesser Pečar in dr. Franceta Martina Dolinarja o Rožmanovem procesu. Na podlagi ekspertiz dveh zgodovinarjev, ki sta pregledala ohranjeno dokumentacijo sodnega procesa proti škofu Rožmanu, je bila ugotovljena ne le vrsta nepravilnosti v sodnem postopku, ampak tudi, da obtožbe na Rožmanov račun ne držijo.

Razsodba Vrhovnega sodišča Republike Slovenije v kazenski zadevi zoper obsojenega škofa, msgr. dr. Gregorija Rožmana in ostale zaradi kaznivih dejanj zoper ljudstvo in državo pomeni razbremenitev ljubljanske nadškofije in Cerkve na Slovenskem po dolgi ideološki vojni, ki je trajala vse od leta 1945 naprej. Razsodba, ki razveljavlja sodbo montiranega političnega sodnega postopka in vrača zadevo Okrožnemu sodišču v Ljubljani v novo sojenje, končno omogoča korektno razjasnitev vloge, ki jo je imel škof Rožman v težkem in zapletenem času druge svetovne vojne. Prepričani smo, da se bo na podlagi zgodovinskih dejstev medvojno zadržanje ljubljanskega škofa dr. Gregorija Rožmana, ki je bilo prav zaradi umetno ustvarjene negativne podobe na sodnem procesu avgusta 1946 za velik del Slovencev vse do sedaj sporno, pokazalo v novi in bolj objektivni luči. Trdno upamo, da se bodo prenehali tudi krivični napadi na njegovo osebnost, ki smo jim pričeli vse do danes.

Še enkrat torej izražam zadovoljstvo nad razsodbo Vrhovnega sodišča, ki je s tem opozorilo na številne pravne pomanjkljivosti v sojenju škofu Rožmanu, saj je šlo za totalitarno vojaško sodišče, ki je služilo interesom tedanje komunistične oblasti v želji uničiti Cerkev. Za Cerkev na Slovenskem razsodba pomeni pomemben korak k normalizaciji odnosov v slovenski družbi, ki jo še toliko let po drugi svetovni vojni obremenjuje ideološka razdeljenost in nestrpnost do Cerkve.

*msgr. Alojz Uran
ljubljski nadškof in metropolit*

Iz stališča Komisije Pravičnost in mir pri Slovenski škofovski konferenci (SŠK) glede »raziskovanja« pri verskih obredih na dan volitev

Neposredno pred prvim krogom predsedniških volitev je slovenska javnost izvedela, da je izredni profesor politologije na Fakulteti za družbene vede Univerze v

Ljubljani, dr. Igor Lukšič v okviru svojega predmeta angažiral študente, da so 21. oktobra letos obiskali nedeljska bogoslužja z namenom opazovati duhovnike in vernike med verskim obredom oziroma neposredno po njem, če bo kdo od njih pozival zbrane, »naj se udeležijo volitev in volijo za določenega kandidata«. Pozneje se je še izvedelo, da tako poizvedovanje omenjeni profesor izvaja že dlje časa.

Dejstvo je, da je prof. dr. Igor Lukšič s svojim tajnim »raziskovalnim delom« pridobival osebne podatke in informacije občutljivega značaja, kamor sodijo informacije o političnem in o verskem prepričanju posameznikov. Tako ravnanje že samo po sebi predstavlja kršitev predpisov s področja varstva osebnih podatkov (ZVOP-1). Zatrjevanje, da pri navedeni raziskavi ni bilo zbiranja osebnih podatkov, je neresno. Nobene strokovno vodene raziskave namreč ni mogoče izvajati brez uporabe določenih podatkov in ustreznih evidenc. V konkretnem primeru je očitno, da so se zbirali osebni podatki o političnem in verskem prepričanju posameznikov, in to celo glede točno določenih političnih vprašanj. Ob tem se je mogoče resno vprašati, kdo ima dostop do tako zbranih podatkov, kako so te občutljive informacije shranjene, s kakšnimi nameni se bodo obdelovale, komu so bile posredovane in ali so posledično kršena tudi posebna pravila o varovanju osebnih in zaupnih podatkov na Univerzi v Ljubljani. Le-ta določajo, da so podatki o verskem in političnem prepričanju občutljivi podatki, ki morajo biti vestno in skrbno shranjeni ter obdelovani.

Posebno močno teži pri ovrednotenju obravnavane raziskave ima dejstvo, da je omenjeni visokošolski učitelj podpredsednik in eden od ideologov stranke Socialnih demokratov. Na njeni spletni strani (<http://www.socialnidemokrati.si>) najdemo program stranke, kjer v poglavju z naslovom Demokratična tranzicija je končana očita katoliški Cerkvi vmešavanje »v politiko, šolstvo, medije in vsiljevanje njenih vedenjskih vzorcev v javno sfero z namenom, da bi jo obvladala in si jo prilastila.« Očitno je, da stranka Socialnih demokratov katoliški Cerkvi odreka pravico do resnično svobodnega vzgojnega in izobraževalnega delovanja, do pojavljanja v medijih, do javnega izražanja verskega prepričanja in sploh do javnega delovanja. To pomeni spodbujanje k nestrpnosti in kršitev 7. člena Ustave RS, po katerem je delovanje verskih skupnosti svobodno.

20. oktobra je bila v ljubljanski stolni cerkvi sv. Nikolaja slovesna sv. maša ob zaključku škofijskega postopka zbiranja podatkov o junaških krepostih, življenju in nauku ljubljanskega nadškofa Antona Vovka. Ob koncu maše so v navzočnosti nadškofa Alojza Urana in postulatorja dr. Ivana Merlaka zapečatili škatlo z zbranimi dokumenti in jih s tem pripravili za odhod v Rim na Kongregacijo za zadeve svetnikov, kjer jih bodo preučili.

Ministrica za delo, družino in socialne zadeve Marjeta Cotman je predstavila dosežke ministrstva v zadnjem letu in načrte za naprej. Med največjimi dosežki ministrstva je izpostavila predvsem zmanjšanje števila brezposelnih oseb, ki jih je v zadnjih desetih mesecih za 17,6 odstotka manj kot v enakem obdobju lani.

V prvem krogu predsedniških volitev je v tujini glasovalo 6025 volivcev. 2795 jih je glasovalo za Peterleta, 1105 za Gasparija in 1046 za Türka.

Oktobrska inflacija je bila 0,7 odstotna. Samo hrana se je podražila za 2,5 odstotka. Letna inflacija je tako 5,1-odstotna. Po ocenah urada za makroekonomske analize in razvoj je to še vedno predvsem posledica zunanjih šokov, predvsem višjih cen nafte in hrane. Letna stopnja inflacije v območju evra znaša oktobra 2,6 odstotka, kar je za pol odstotne točke več kot septembra.

V Postojnski jami so zabeležili že 32-milijontega obiskovalca. Jamo so za turiste prvič odprli leta 1819.

Brežice sodijo med najstarejša slovenska mesta. Arheologi so ob nedavni vgradnji novih komunalnih vodov na glavni cesti naleteli na bogata nova srednjeveška najdišča.

Sredi leta je v Sloveniji živelo 2 milijona 19 tisoč 406 prebivalcev, kar je 5809 več kot v prvem četrtletju oziroma za 0,3 odstotka več. Med temi je bilo 98 odstotkov tujcev.

Najstarejša Slovenka Katarina Marinič iz Deskel je dopolnila 108 let. Obletnico je praznovala v Domu

upokojevcev v Novi Gorici, ki je že več kot desetletje njen drugi dom. Tako kot v mladosti tudi še zdaj živi skromno. Kavoj s kruhom za zajtrk in močnik zvečer si privoščijo tako kot včasih. Ima pa devet nečakov, med katerimi je tudi 100-letna Pepca.

Vlada si želi do leta 2010 prepoloviti število smrtnih žrtev na cestah, zato bo zakonsko zaostriła sankcije za najhujše prekrške, kot so prekoračitve hitrosti v naseljih, agresivno speljevanje in zaviranje, nevarno prehitavanje in vožnjo pod vplivom alkohola ali mamil. Za 30 km/h prehitra vožnja v naselju bo ogrobljena s 1000 evri in devetimi kazenskimi točkami, kar je še enkrat več, kot je v veljavi zdaj.

25. oktobra je po tridesetih letih obljub in desetih letih gradnje zaživel nov Onkološki inštitut v Ljubljani. Bolniki so do zdaj spali celo v nekdanji avstroogrski konjušnici.

Koprška škofija, kakršno poznamo danes, je pred časom praznovala 30-letnico. Papež Pavel VI. je leta 1977 združil celotno ozemlje dotedanje Apostolske administrature za slovensko Primorje v obnovljeno in povečano koprsko škofijo ter jo pridružil slovenski cerkveni pokrajini.

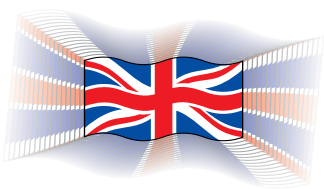

ŠPORT

Alpinist Tomaž Humar je v zanj značilnem solo vzponu preplezal južno steno Anapurne in še enkrat stopil na 8091 metrov visoko goro, na kateri je bil že leta 1995.

Telovadec Mitja Petkovšek se je dobra dva meseca po osvojitvi naslova svetovnega prvaka vrnil v Stuttgart in še drugič v sezoni v isti dvorani osvojil zlato kolajno, tokrat na tekmi svetovnega pokala.

Smučarski tekačici Petra Majdič in Vesna Fabjan sta na ekipni tekmi svetovnega pokala v sprintu na 6 x 800 metrov v nemškem Düsseldorfu osvojili četrto mesto.

A N G L I J A

LONDON

Naš vsakoletni **slovenski misijonski dan** smo letos imeli v Kempstonu pri Bedfordu v soboto, 27. oktobra. Dan smo pričeli s slovensko mašo v župnijski cerkvi »Our Lady of Ransom« v Kempstonu ob štirih popoldne. Sv. mašo za vse žive in pokojne slovenske misijonarje in misijonarke po svetu pa tudi za vse dobrotnike slovenskih misijonov je tokrat daroval **p. Janez Mujdrica**, naš misijonar iz Zambije ob somaševanju S. Cikaneka, župnika za Slovence na Britanskem otoku. Iz Bedforda in okolice se je maše in misijonske tombole udeležilo kar nekaj rojakov in njihovih angleških prijateljev. Prišli so tudi rojaki iz Londona. Tokrat smo bili obdarjeni z lepim vremenom, kar je pripomoglo k večji udeležbi.

Pater Janez Mujdrica je po evangeliju navzoče slovenske rojake in tudi angleško govoreče prisrčno nagovoril v slovenskem in angleškem jeziku, se jim zahvalil za vso njihovo dolgoletno zvestobo in podporo slovenskim misijonarjem v Zambiji in drugod po Afriki in svetu ter jim marsikaj zanimivega povedal iz svoje 35-letne misijonske pastoralne izkušnje med Zambijci.

Sveto mašo je, kot vedno, poživila ob spremljavi našega petja na orgle naša dobra organistka Franc-

ka, hči neutrudne Gabrijele Rehberger, ki je že dolgoletna navdušena misijonska delavka in duša naših vsakoletnih misijonskih srečanj v Bedfordu. Francko je pri orglah z igranjem na flavto spremljal njen najstarejši, 23-letni sin Mark - diplomant in doktorand oxfordske univerze.

Po maši smo se zbrali v bolj tesnih prostorih župnišča, kjer se nam je pridružilo še nekaj ostalih rojakov in nekaj angleško govorečih prijateljev, ki vedno radi pridejo k naši misijonski tomboli in srečelovu. Tombolo (»bingo«) kakor tudi srečelov je tudi tokrat vodil Brian Theobald, mož naše organistke Francke in velik prijatelj Slovencev.

Naša zahvala gre patru Janezu Mujdrici, ki se je rad odzval vabilu na naš misijonski dan, za vodenje bogoslužja in za lepo misijonsko pridigo. Naj ga spremlja božji blagoslov, ko se po svojem »annum sabaticum« vrača na misijonsko delo v Zambiji. Dobri Bog naj povrne s svojim blagoslovom tudi vsem, ki so letošnji slovenski misijonski dan tako skrbno pripravili: Gabrielji in Francki z družino, Maksu in Almi pa Marčeli in drugim dobrim gospodinjam za ljubeznivo postrežbo s hrano po tomboli, kakor tudi tistim, ki so prinesli svoje darove za tombolo in srečelov ter končno vsem, ki so se udeležili našega misijonskega dneva v Kempstonu.

S. C.

Prispevki in darovi posameznikov ter izkupiček od tombole in srečelova z letošnjega slovenskega misijonskega dneva (2007) v Kempstonu so naslednji (številke

so mišljene v angleških funtih): Betka Tušar -100, Rezka Bolčina -70, Mateja Ferrari -50, Francka Rožman -50, Filip Vidmar -50, s. Agnes Žužek -50, Janez Pevc -30, Gabrijela Rehberger -25, Jože Grkman -20, Alma Gregorec -20, Marčela Klemenčič -20, Angela Trstenjak -20, John Lavrič -20, Mirko Kravos -20, Ivanka Zajc -15, N.N. -10, N.N. -10. Nabirka v cerkvi, tombola in srečelov ter izkupiček pri hrani in pijači -270.

Skupni znesek je 850 funtov.

Gabrijela Rehberger

Naši rajni

V mesecu oktobru sta odšla v večnost kar dva slovenska rojaka iz Londona: redovni brat Franc Pregelj iz Družbe Jezusove, jezuit in Rudi Kos.

Br. Franc Pregelj – DJ

je bil rojen 18. februarja 1922 na Colu nad Ajdovščino kot drugi v družini osmih otrok Frančiške (Likar) in Karla Preglja. Oče Karl je bil na Colu kovač.

Po osnovni šoli na Colu je Franc najprej pomagal na kmetiji in v gozdu. Bil je tudi za peka in sobo-

Pokojni jezuit br. Franc Pregelj

slikarja, vse to do vpoklica v italijansko vojsko leta 1942, kjer je služil v pehoti (pešadiji). Ob razpadu Italije se je vrnil domov in se pridružil primorskim domobranecem.

Ob koncu vojne se je zopet znašel v Italiji. Preko vojaških taborišč v Forliju, Eboliju in Neaplju ter nato preko Seedorfa v Nemčiji je tako decembra leta 1947 prispel na Britanski otok. Delal je v premogovnih rudnikih v Južnem Walesu in nato v Angliji, kjer v Coventryju še vedno živi njegov nečak Alberto Pregely z družino.

Januarja 1959 je vstopil v noviciat pri jezuitih v Roehamptonu kot postulant in postal jezuitski brat 30. julija 1959. Decembra 1960 je odšel v misijone v takratno Rodezijo, sedaj Zimbabve, kjer je 31. julija 1962 v Chishawshai naredil prve zaobljube in končno 2. februarja 1971 v Salisburyju še zaključne ali večne zaobljube. V rodezijskih misijonih je delal od 1961 do 1975.

Ko se je 1975 vrnil v Evropo, so ga jezuiti zadolžili za oskrbnika njihovega Doma duhovnih vaj v Craigheadu pri Glasgowu na Škotskem. Januarja 1976 je bil zopet poslan v misijone, tokrat v Sudan, kjer je delal na farmi semenišča sv. Pavla v kraju Wau. Od tam se je po treh letih 1979 vrnil za oskrbnika »Craighead Retreat House«, jezuitskega centra duhovnih vaj, v Glasgowu, kjer je ostal dvajset let.

Ta center so jezuiti julija 1999 zaprli, brata Franca upokojili in poslali v njihovo hišo na Stamford Hill v Londonu. Tukaj je kot upokojenec užival ob zastojnih voznjaj

(Freedom Pass!) z avtobusi in podzemno ter lokalno železnico po vsem velikem Londonu. Po prometni nesreči 21. julija 2006 pri Seven Sisters v Londonu in po večtedenskem zdravljenju v bolnišnici so ga oktobra 2006 namestili v Domu Nazareth v Hammer-smithu. Po ponovni kapi (infarktu) se ni več opomogel in je 17. oktobra 2007 v bolnišnici Charing Cross (v Londonu) odšel v večnost. Naj se spočije v Gospodu!

RUDI KOS

je v 82. letu starosti odšel v večnost 16. oktobra 2007 na svojem domu na Dollis Hillu v Londonu. Od nje-ga smo se poslovili s sveto mašo zadušnico v župnijski cerkvi »St Mary and St Andrew« na Dollis Hill in nato njegovo krsto pospremili na pokopališče »Old Paddington Cemetery« na Willesden Lane v Londonu, kjer bo naš dobri in blagi Rudi čakal vstajenja. Njegova duša pa je že pri Bogu.

Rudi Kos se je rodil v kraju Ceste pri Rogaški Slatini 14. avgusta 1925. V Rogaški se je izučil za odličnega steklarja in še zlasti za

Pokojni Rudi Kos (1925-2007)

prvovrstnega brusilca (rezbarja) kristala. Promoviral je celo za učitelja strokovnega (praktičnega) pouka na steklarski šoli.

V svojem prvem zakonu pa ni imel sreče, zato se je lepega dne leta 1954 podal preko meje in jo nekje nad Mariborom uspešno ilegalno prečkal. Po krajšem bivanju v Nemčiji je 1956 prispel v Anglijo in kot odličen brusilec stekla takoj dobil zaposlitev v Londonu pri znani tukajšnji firmi »Van Dyke Glass Decorators Ltd« na Camden Townu. Pri tem podjetju je delal vse do upokojitve.

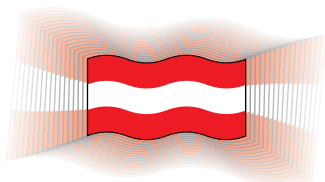
Tukaj se je Rudi, marca 1965, drugič poročil. Tokrat z mladim avstrijskim dekletom Kristino, ki je bila v Londonu varuška (au-pair) pri angleški družini. V drugem zakonu sta se jima rodila sin Christian (roj. 1965) in hčerka Manuela (roj. 1968). Christian je poročen in ima v zakonu hčerko in Manuela je prav tako že poročena in ima v zakonu dve hčerki in sina. Iz prvega zakona pa je imel Rudi dva sina: Rudiija in Jožeta, ki živita v Rogaški Slatini in Rogatcu. Tako zapušča Rudi za seboj kar številne potomce.

Omeniti moram, da je bil naš dobri Rudi Kos tudi velik prijatelj »Našega doma« v Londonu in dolgoletni ter zvesti naročnik in bralec Naše luči. Dokler je bil še pri močeh (zadnja leta je bil že vrsto let priklenjen na svoj dom in prav nazadnje tudi na invalidski voziček in posteljo), je vedno zalagal »Naš dom« s kozarci. Nekatere je čudovito oblikoval in na mnoge urezoval (graviral) imena slovenskih rojakov, obiskovalcev slovenske kapele in doma. Tako je lahko vsak-

do nazdravljal in pil vino iz svojega lastnega kozarca.

Mnogi naši rojaki se še vedno radi spominjajo Rudija in so mu hvaležni, ko jih je s svojo limuzino, kakršne takrat še nihče od njih ni imel, tako rad vozil na poroko in ostajal ves dan, če je bilo potrebno tudi dva, njim na razpolago z zastojnim prevozom. Rudijeva limuzina je bila takrat res poročni avto skoraj vseh mladih londonških Slovencev.

Dobri Bog naj bo našemu dobremu Rudiju neskončno prizanesljiv sodnik in nadvse dober in velikodušen plačnik za vso dobroto in njegova brezštevila dobra dela. Počivaj v miru, naš dragi Rudi!

A V S T R I J A

DUNAJ

Dunajski Slovenci se dvakrat na leto peljemo na izlet oziroma romanje. Oktobrski izlet je res bolj izletniškega značaja, čeprav je vedno naša prva postaja neko svetišče - cerkev, kjer darujemo sveto mašo. Edino primerni dan za vse udeležence je namreč nedelja, ko so vsi prosti dela in šole.

Kako čudovito sončen in topel dan je bil v nedeljo, 14. oktobra, ko je moral naš gospod župnik v Linz med tamkajšnje slovenske vernike, ki nimajo svojega duhovnika. Silno smo si želeli, da bi bil prav tako sončen dan naslednjo nedeljo, 21.

Gospodar razlaga obiskovalcem z Dunaja, kaj vse premore njegovo posestvo.

oktobra, ko smo že zdavnaj načrtovali in organizirali vse za izlet, vendar je prav tam, kamor smo se odpravili, dan poprej zapadel sneg. No, ni ga bilo toliko, da bi moral imeti avtobus verige in mi pravo zimsko opremo, vendar smo si lahko privoščili kepanje. Po mašni daritvi v Hassbachu smo se odpeljali v Steyersberg, kjer smo sredi dvorišča ob starodavnem gradu posneli skupinsko sliko. Potem nas je pot vodila naprej čez hribčke in dolince v Rams. Tu smo si ogledali veliko farmo, kjer v glavnem gojijo bike, imajo pa tudi številne druge živali, krave, svinje, konje, ponije, osle, koze in ovce. Gospodar nam je razkazal

moderni hlev, kjer »kraljuje« najtežji bik v Evropi. Takoj ob hlevu imajo moderno klavnico, kjer lahko vsa dela opravi praktično en sam človek. V njihovi domači gostilni, kjer smo imeli pred ogledom posestva dobro kosilo, je bilo mogoče kupiti tudi vse domače mesne izdelke in domač kruh. Lahko vam mirne duše priporočim izlet v te kraje in na to posestvo; vsekakor je najboljšo pozno spomladi ali poleti, ali pa prve jesenske dni. In kje je to? Slabih sedem kilometrov od Gloggniza; gostilni pa se pravi Gasthof-Pension Ramswirt. Poglejte si to morda najprej na njihovi spletni strani: [www.ramswirt.at!](http://www.ramswirt.at)

Takole so dunajski Slovenci pozirali fotografom.

Bogato obložen daritveni oltar za zahvalno nedeljo na Dunaju

Kot običajno je bila tudi tokrat naša zadnja postaja izleta »Heuriger« in to že čisto blizu Dunaja v Maria Enzersdorf. V Heurigen - Restaurant Schotten smo si ovlažili grla z dobro pijačo in krepko malico, vmes seveda zapeli in se nato odpravili domov na Dunaj. Čeprav je bilo vreme bolj zimskega značaja, smo bili vsi zelo dobro razpoloženi in nemalokdo je izredno pohvalil organizacijo in izvedbo izleta.

Tisti nekateri, ki smo na zapovedani praznik vseh svetih ostali na Dunaju, smo se udeležili svete maše in nekaj se nas je zvečer ob 18. uri zbralo v cerkvi, da smo za duše v vicah zmolili vse štiri dele rožnega venca.

Naš župnik se že vsa leta drži v naši slovenski skupnosti slovenskega liturgičnega koledarja, zato smo Slovenci obhajali zahvalno nedeljo 4. novembra, in to kot že vsa leta, z dvojezično slovesno mašo - z avstrijsko skupnostjo. Ljudje so prinesli najrazličnejše dobrine, s katerimi smo za to priložnost okrasili daritveni oltar. Po maši sta Werner Oswald in gospod župnik

odpeljala vse te darove k sestram matere Terezije, kamor se redno zateka množica ubogih ljudi, pretežno so to tujci in mladi, tako moški kot tudi ženske, ki nimajo službe in ne strehe nad glavo, mi se pa neredko »davimo« v preobilju in se za darove pozablamo zahvaljevati božji Previdnosti, kakor je v pridigi poudaril župnik Toni. Lep pozdrav iz cesarskega mesta.

N. V.

BELGIJA, NIZOZEMSKA in LUXEMBURG

EISDEN

Slovensko katoliško kulturno in pevsko društvo Slomšek iz Maasmechelena v Belgiji je 13. oktobra pripravilo 47. slovenski dan. Najprej je bila sveta maša v cerkvi svete Barbare za vse pokojne člane. Lepoto bogoslužja je povzdignil mešani pevski zbor Slomšek, mašo pa je opravil novi duhovni voditelj slovenskih skupnosti v Belgiji msgr. Janez Pucelj. Premislek nas je vodil iz bogate izkušnje preteklosti

v vztrajnost praznovanja slovenske duhovne in kulturne dediščine. Ta pomeni še vedno tisto duhovno bogastvo, ki nas razveseli in dvigne tudi danes, ko je veliko rojakov že odšlo v večnost in je skupnost postala majhna. Veselje in domače vzdušje pa je nezmanjšano in nam potrebno. Zato je vredno naporov, ki jih posamezniki vložijo v pripravo slovenskega dneva.

Po maši je bil v dvorani kulturni večer. Folklorna skupina iz Škofje Loke je prikazala čudovite ples, običaje in folkloro s področja celotne Slovenije. Zbor je zapel domovinske pesmi, voditelj programa je spretno obšel v slovenskem in flamskem jeziku s pozdravom vse častne goste in vsem poslušalcem in gledalcem približal pomen vsakoletnega praznovanja slovenskega dneva. Posebne pozornosti je bil deležen g. Jef Albrechts, občinski podpredsednik in predsednik društva za pobratenje mesta Maasmechelena s Škofjo Loko. Mož se je tako lepo naučil slovenskega jezika, da prosto komunicira v našem jeziku. Enake pozornosti je bila deležna seveda tudi voditeljica skupine gostov iz Škofje Loke ga. Andreja Magušar, ki je tudi referentka za kulturo.

Organizacijo je imel v rokah g. Stani Revinšek in drugi člani društva, vsi preizkušeni in stalni sodelavci društvenih prireditev. Pripravili so dobre jedi in z njimi postregli gostom, ki se jih je v večer nabralo, da je bila dvorana polna. Prišli so tudi nekateri mladi, ki jih še vedno pritegne slovenska glasba in družabnost. Veselo razpoloženje so priigrali v pozne ure glasbeniki Folklorne skupine Škofja Loka.

GENK

Slovensko društvo Naš dom iz Genka je povabilo in pripravilo 'vinsko trgatév'. To je tradicionalna jesenska prireditev, ki je včasih privabila množico ljudi. Tokrat je bilo udeležencev malo, vendar to organizatorjev ne vrže s tira. Vedo za razmere med Slovenci v svojem kraju in obžalujejo le to, da se jim niso pridružili rojaki iz drugih okoliških mest. Vendar je bilo to jesen toliko različnih srečanj, da se seveda nekje izčrpajo možnosti za veliko udeležbo na vseh prireditvah.

Sicer je društvo Naš dom, ki ima edino zares lepo lastno dvorano, zelo dejavno in vedno znova združuje rojake na različne načine. Tako so pripravili 10. novembra tudi izlet z avtobusom v Luxembourg, kjer so si ogledali znamenitosti mesta.

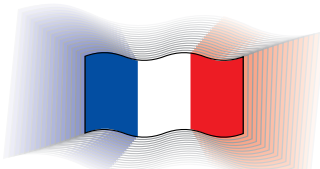
Sveta maša v domačem jeziku je v tem kraju enkrat mesečno, in sicer v cerkvi italijanske skupnosti. Zadnja leta je bila prestavljena na drugo soboto v mesecu, kar ni najbolj ugodno. Želja večine je, da bi imeli bogoslužje spet na nedeljo. Najbrž se bo dalo temu ugoditi z novim letom, ko bo narejen nov razpored svetih maš v Beneluxu.

BRUSELJ

Bruseljska slovenska skupnost je v nastajanju in razraščanju. Veliko je mladih sodelavcev pri evropskih ustanovah, ki se že kar redno udeležujejo nedeljskih maš v kapeli Slovenskega pastoralnega centra na avenijski Couronne. Kaže pa se potreba po dodatnih programih v

župnijskem centru, kjer bi bilo še bolj ugodno potrebam nastajajoče skupnosti. V prihodnjem mesecu bomo poskušali najti primerne rešitve za razne dejavnosti, ki so kot vprašanja in pobude že našle izraz v besedi in željah posameznikov. Tako je v Luxembourgju jasno izražena želja po zakonski skupini, čemur bomo skušali čim prej ustreči.

jp

F R A N C I J A

FREYMING-MERLEDACH

25. septembra se je pred vrati slovenske katoliške misije v Merlebachu zaustavil slovenski avtobus. Iz njega so izstopili verniki iz Škofje Loke in okolice. Župnik Jože MIKLAVČIČ, ki vsako leto popelje svoje zveste romarje na »potujoče duhovne vaje«, mi je dejal pred nekaj meseci, da so v Merlebach

prišli številni občinski in politični možje, vse do večkratnega gostovanja folklorne skupine »Škofja Loka«, sedaj pa je na vrsti tudi župnija Škofja Loka, saj se je prav v Škofji Loki rodil naš »rajski deček«, mgr. Stanko GRIMS, ki je 50 let deloval med izseljenci v našem predelu Lorene. Najprej smo se srečali v kapeli, kjer je bila polurna razlaga nastanka mozaiikov ter sporočil, ki so skrita v kamnih in barvah. Sledila je lepo oblikovana koncelebrirana evharistija. Po maši pa so si naši gostje ogledali še ostale dele našega doma. Sprehodili smo se tudi po trgu mgr. GRIMS in se zaustavili na njegovem grobu v skupni molitvi. Pred nadaljevanjem poti so v kapeli župniku J. KAMINU izročili lepo oblikovano svečo mesta Škofja Loka ter pesmarico. Vsekakor bomo tudi z njimi ostali še tesneje povezani, saj so duhovne vezi tiste vrednote, za katere se je kot duhovnik še posebno zavzemal naš Stanko. **Z mesecem oktobrom** so se v našem domu v Merlebachu začela temeljita in več mesecev trajajoča obnovitvena dela. Razlog vsemu

Prijatelji iz Škofje Loke na obisku v Merlebachu

Delovna akcija pri obnovi slovenske misije v Merlebachu

temu je, da obhajamo 1. maja prihodnje leto 25. obletnico delovanja društva prijateljev slovenske katoliške misije ter srebrno mašo njenega duhovnika. Da nas ne bi prehitel čas, ki nam kar polzi skozi prste, smo sklenili popestriti z delovnimi akcijami naše sive jesenske dneve. Ni redkost, da se nas kakor apostolov zbere kar po dvanajst. Za vse najdemo mesto in zaposlitev. V pomladnih dneh mora tako tretjič obnovljena misija zablesteti v vsem svojem sijaju. Vsem, ki nam pri tem pomagata z delom in ki nas razvijata pri kosilih, ki jih skupaj zaužijemo ob tovrstnih srečanjih, iskren Bog plačaj! **V prvem tednu meseca oktobra** sem se mudil na delovnem obisku v Sloveniji. V avtomobil je prisedel tudi naš znani francoski župnik Fernand WILLINGER, ki je sedaj v pokoju, pred tem pa je bil 38 let župnik na francoski fari sv. Mavricija v Freymingu. Na tej fari sem prejel po rokah pomožnega škofa Stanislava LENIČA mašniško posvečenje 30. aprila 1983. Z župnikom Fernandom sva se vse-

skezi odlično razumela in tako mi je pred nekaj meseci izrazil željo, da bi sedaj, ko je v pokoju, rad obiskal Slovenijo in s tem pobliže spoznal deželo, iz katere izhajajo verniki, katerim mašuje ob nedeljah, ko me pot zanese med ostale Slovence, raztresene širom francoske zemlje. Tako je z velikim veseljem in z otipljivim začudenjem odkrival našo blago Dolenjsko z Zaplazom, kjer sva se v molitvi pri sv. maši spomnila vseh, ki jih je usoda, povezana z zgodovinsko nujo, popeljala na tuja tla. Na Brezjah pri Mariji Pomagaj sva v francoskem in slovenskem jeziku priporočila Marijinemu varstvu naše skupnosti. Istočasno kot nizozemski princ smo si ogledali blejski grad, župnijsko cerkev sv. Martina, ki je tako priljubljen svetnik med Francozi. Sprehodila sva se okoli otoka in se na kavi ustavila v vili Bled, kjer sem obujal spomine na sedem let, ki sem jih preživel na Bledu v senci g. Ignacija ŠKODE. »A tukaj si s kuharico umival zvonove?« me je povprašal Fernand in se široko nasmejal. Nekdo je pokojnega

Ignacija prepričal, da bodo zvonovi, ko bodo enkrat umiti, imeli lepši zven. Golobi so si zvonik kar nekaj let lastili in tako sva z ubogo priletno kuharico Viktorijo brez obotavljanja storila vse, da bi bil zven res lepši. Ta pa se ni prav nič spremenil, Viktorija pa je iz zvonika odšla bogatejša za eno »buško«, saj je s svojo glavo pozdravila največji zvon. Pot naju je vodila do Pleterij, kjer nas je z veliko prijaznostjo sprejel sam g. prior. Knjižnico, ki se nahaja v tem samostanu, so prenesli iz Bosservilla blizu Nancyja, manj kot 100 km oddaljenem kraju od Merlebacha. Po Kostanjevici sva se ustavila na prijetnem obisku v Novem mestu pri škofu Andreju GLAVANU, katerega je naš francoski gost zasul z verskimi in pastoralnimi vprašanji. Ob izhodu iz škofije mi je dejal: »Veš Jože, v Franciji nama noben škof ne bi posvetil toliko časa, povrh vsega pa je bil najin obisk še nenapovedan! Presenetljivo, kako

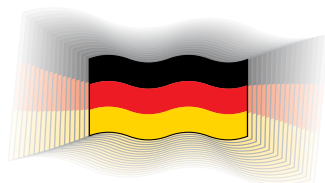
Župnik Fernand Willinger vodi sv. mašo na Zaplazu.

je škof očetovski do svojih duhovnikov.« Zapeljala sva se na Gradišče, kjer naju je že čakala Kristina z možem in dostojno pogostitvijo. Za gosta je prihranila zadnje grozdje, katerega se ni brnil, in ga z velikim užitkom okušal ob vseh dnevnih in nočnih urah. V ljubljanskem bogoslovnem semenišču sva si še s posebnim zanimanjem ogledala prvovrstni kulturni spomenik Slovenije, to je njegovo knjižnico. Postojnska jama mu je razodela podzemska čudesa, Vipava je v šumenju svojih sedmih izvirov spremljala ogled nekdanjega malega semenišča. Mimo Nove Gorice smo se povzpeli do slovenske Toskane - Goriških brd. V nočnih urah naju je pot pripeljala do Pirana. Novo jutro je izostrilo njegovo radovednost nad slovenskimi Benetkami. Koper in druga mesta so bila tudi na sporedu ... Kako je vse čisto in koliko cerkva imate posajenih po slovenski zemlji ... Kolikšno bogastvo v tako majhni deželi, veliki kot dva francoska departmaja. Od tod ponosno izhajamo!

CHATILLON

21. oktobra je v kapeli sv. Terezike postala božji otrok mala dveletna Katija PENKO. Družina PENKO je dobro znana naši skupnosti, gospa Marija PENKO pa nas tolikokrat preseneti s kulinaričnimi dobrotami, še posebno ob celodnevni srečanjih. Po njeni zaslugi in v njeni režiji smo dobili pomivalni stroj, ki ga bodo uporabniki dvorane še kako veseli, saj se za pomivanje posode nihče preveč ne poteguje. Tudi meni bo hrana iz pravega krožnika bolj teknila kakor iz plastičnih podlag, ki za mojo presojo razvrednotijo tako skrbno pripravljeno obed. V dvorano so bili vsi verniki povabljeni na aperitiv. Po bogatem kosilu smo se v večernih urah začeli razhajati z mislijo na prihodnje srečanje v tej dvorani ob prihodu sv. Miklavža, to je 2. decembra. Vsi prisrčno vabljeni ob 11. uri k sv. maši in nato k skupnemu kosilu in pestremu programu (gostujejo lutke iz Avstrije), posvečenemu otrokom.

Jože KAMIN

N E M Č I J A

BERLIN

V soboto, 13. oktobra, smo krstili Lariso, drugega otroka mladih Lariso, drugega otroka mladih staršev Eda in Tatjane Pasler. Botra sta bila stara starša Rudi in Meta Fink. Sestrica Alina, ki je pridna ministrantka, je ministrirala. To je bil lep družinski praznik, ki se je podaljšal v dolenski večer, ki ga je organizirala družina Fink in tudi poskrbela za vsestransko dobro počutje gostov kakor tudi vseh v dvorani. Po bogoslužju smo prisluhnili koncertu MePZ Dolenjske Toplice, ki ga je v Berlin pripeljal njihov župan in organist Franci Vovk. Za dobro razpoloženje in veselje so s cvičkom poskrbeli vinogradniki z njihovega področja. Ta večer je bil hkrati poslovilni

Podeljevanje svetega krsta Katiji Penko

Naši ministranti so dobili okrepitev - dvojčka Tommi in David

Kud Dolenjske Toplice, mešani pevski zbor, zborovodja Matej Burger; na gostovanju ob dolenjskem večeru oz. koncert v slovenski župniji

Mešani pevski zbor Lisca iz Sevnice na gostovanju v slovenski župniji

večer družine Fink, ki se vrača v Slovenijo.

Naslednjo soboto, 20. oktobra, smo imeli na obisku Log in v njihovo čast loški večer. Gostili smo Me-PZ Lisca znane tovarne spodnjega perila (ki je našemu župniku podarila kopalke z imenom Dori).

Večer sta organizirala Kristina in Karli Božič z družino in poskrbela prav za vse. Pobudnik tega gostovanja je bil Andrej Jazbec, Karlijev prijatelj iz Loga, odličen umetniški mizar, vinogradnik in proizvajalec najdaljših in najboljših salam, ki

na ocenjevanju v Sevnici vedno pobirajo odličja. Njegov vnuk Klemen nas je navdušil s frajtonerico.

V cerkvi sv. Elizabete smo imeli odličen koncert, njej in Slomšku na čast, saj je družina Božič tudi darovala za Slomška ob postavitvi njegovega vitraja v cerkev. Za to priložnost je Andrej izdelal bogat svečnik po načrtu arhitekta Jožeta Plečnika, zraven pa je še velika sveča s tipičnimi slovenskimi simboli in cvetovi trte in nageljna. Oboje nam je ob 800-letnici sv. Elizabete podaril zbor Lisca. Svečo sta ob začetku

Mladi član zbora Lisca iz Sevnice je navdušil s svojo harmoniko.

Skupina Brglez z Vranskega

maše prižgala Andrej in predsednica zbora. Njihovo darilo nas bo še dolgo spominjalo na njihov obisk in smo zanj zelo hvaležni.

Zadnjo oktobrsko soboto so bili na obisku predstavniki osnovne šole Vransko, ki so tudi sodelovali pri maši. Kot zanimivost: z njimi je bila tudi profesorica Vika Čulk, ki naju je že davno nazaj učila in je bil to tudi spomin na lepa osnovnošolska leta!

M. Mošnik

HAMBURG

Oktobra smo se zbrali pri sveti maši pred malo drugače okrašenim oltarjem sv. Bonifacija. Na stopnicah pred oltarjem so bili vablivo

razporejeni jesenski sadeži, med njimi pa velik hleb kruha, ki ga je za zahvalno nedeljo spekla gospa Majda Ugrina. Sadeže in cvetje so darovali družina Šeme in gospa Marija Lenk, saj je prav to sveto mašo daroval župnik Dori za njeno 85-letno sestro Pavlo Golob, ki je umrla v začetku oktobra. Hamburška skupnost izreka gospe Mariji in svojem iskreno sožalje!

Po maši smo pripravili mize v skupnih prostorih in jih zopet obložili z dobrotami, katerim se nihče ni mogel odreči. Veselka Juničič pa je poskrbela, da smo na njen rojstni dan nazdravili s penecim vinom. Še na mnoga leta kličemo tudi Jani Brili in Božu Trčaku, ki sta v oktobru praznovala rojstne dneve. Oba

sta za hamburško skupnost nena-domestljiva in prihajata med nas, že odkar ta skupnost obstaja ter vedno poskrbita za dobrote na mizah ter priskočita na pomoč ob raznovrstnih delih.

Nepozabni 60. rojstni dan pa smo doživeli s 13. na 14. oktober v Mariboru, kamor je vso hamburško skupnost povabila že nekajletna obiskovalka slovenskih maš, gospa Liane Jurič, žena našega »zabavnega ministra« Marjana.

Gospa Liane, po rodu Nemka, je zelo rada v Sloveniji in komaj čaka na čas, ko bosta lahko z možem na njunem ranču ob Perniškem jezeru uživala zasluženi pokoj.

Krona tega izvrstno organiziranega in skrbno pripravljenega večera

Božo Trčak rad prihaja v hamburško skupnost.

Hamburški prijatelji na Lianinem slavlju v Mariboru

Romarji iz Kevelaerja po sveti maši

pa sta bila moški pevski zbor iz Rogaške Slatine ter »Ansambel Dori«. Zborovodju Franciju Plohu je uspelo na to slavlje pripeljati celoten zbor. Prelepo so zveneale njihove pesmi, ki so jih namenili slavljenki in gostom. Mnogo pesmi pa smo zapeli tudi skupaj. Slavljenka je kar blestela od sreče in tudi sama pogumno odpirala usta ob besedilih, ki jih sedaj že tudi ona zapoje v slovenskem jeziku. Ansambel Dori pa nas je z domačimi vižami in prijetnim programom, ki so ga vodili Andi, Boris, Boštjan, Marko in Primož, vabil na plesišče vse do jutra. Povabljen je bil tudi kvartet Vita, od katerih pa sta tokrat lahko prišli le Stanka in Nina. Vsi ti izvajalci glasbe in petja so nam že polepšali druženja v hamburški skupnosti. Z veseljem vas zopet čimprej pričakujemo! Alfi Nipič, ki je bil ta večer angažiran drugje, je prišel čestitat slavljenki osebno na dom. Obljubil je, da bo tudi on rad prišel enkrat med Slovence v Hamburg.

Draga Liane, vsi bi bili radi preživeli ta lep večer s teboj, toda pot od Hamburga do Maribora je kar

precej dolga, zato smo prišli le tisti, ki smo lahko. Veselimo pa se že naslednje svete maše, ko bomo tudi v Hamburgu lahko nazdravili s teboj. Bog ti daj zdravje in srečo ter naj ti bo vedno lepo v tvojem rajskem vrtu ob Perniškem jezeru.

DD

AUGSBURG

Uspešen nastop združenih pevskih zborov iz Augsburga, Ulma in Stuttgarta na prireditvi v Reutlingenu

Obiskovalci internetnih strani so lahko na internetni strani SKUD Triglav iz Reutlingena (<http://www.skudtriglav-reutlingen.de/68/>) zasledili naslednje sporočilo: »Slo-

vensko kulturno in umetniško društvo Triglav Reutlingen načrtuje 26. in 27. oktobra 2007 dvodnevno prireditev, ki bo potekala pod geslom »Slovenija - neznani zaklad Evrope«.

Namen našega projekta je predstaviti Slovenijo na različnih področjih; kulturno, umetniško, glasbeno ter turistično in kulinarčno. Verjetno se Vam sedaj postavlja vprašanje, zakaj nam je ta namen tako pri srcu. Odgovor je preprost. Pred nami je januar 2008, ko bo Slovenija prevzela predsedstvo Evropski zvezi. Prebivalci Nemčije razmeroma slabo poznajo našo državo in jo velikokrat zamenjujejo s Slovaško. Naš cilj je to spremeniti - pojasniti in pokazati, da nudi Slovenija poleg svoje lepe zabavne glasbe še veliko več. ...

... Prireditev ni pomembna samo za naše društvo in za nas Slovence, ki živimo v tujini, temveč tudi za Slovenijo samo. Predstaviti želimo namreč vsa dejstva, vse čare in lepote naše čudovite domovine, kar bo nenazadnje prispevalo tudi k večjemu razumevanju in spoštovanju našega naroda v tujini. «

Organizatorji so svojo nalogo dobro opravili. Da je res tako, so s številno udeležbo potrdili gostje, od katerih velja omeniti generalnega konzula

V Reutlingenu so zapeli združeni pevski zbori iz Augsburga, Ulma in Stuttgarta

republike Slovenije v Münchnu Alfreda Kilerja in sekretarja iz urada za Slovence po svetu Jureta Žmavca. Na prireditvi v soboto, 27. oktobra, so poleg drugih nastopajočih ob zaključku prireditve presenetili pevci iz Augsburga, Ulma in Stuttgarta. Trije zbori skupaj so pod vodstvom Romana Kutina ubrano zapeli in celotnemu dogajanju dali slavnostni pečat. Ob zvokih ansambla Modrijani se je sobotni večer po končanem kulturnem delu nadaljeval v veselem razpoloženju do zgodnjih jutranjih ur. Neznani zaklad Evrope, Slovenija, je vsaj za obiskovalce prireditve postal ta večer zelo dobro znan.

R. Kutin

ESSEN

Romanje v Kevelaer

V času priprave novembrske številke Naše luči smo imeli letno romanje v Kevelaer. To je vedno na prvo nedeljo v oktobru. Letos je to bilo 7. oktobra, ko je bil zares lep sončen dan.

Romarsko središče Kevelaer v bližini nizozemske meje je v tem času zelo obiskano. Letos so nam dodelili prostor v pokritem paviljonu Pax

Pred kapelo milostne podobe v Kevelaerju

Christi. Že kmalu po 12. uri so rojaki iz petih škofij napolnili polovico razpoložljivih sedežev. Bilo nas je okrog dvesto.

Kakor že mnogo let nazaj naj bi tudi letos pobožnost vodil naš delegat msgr. Janez Pucelj, ki naj bi se pripeljal iz Münchna 680 km daleč. Toda nam, ki smo toliko na voznjah, se kaj lahko zgodi, da odpove vozilo. Tako je kakšnih 60 km pred ciljem zvedel, da ne more naprej, ker njegovega zvestega štirikolesnega »pomočnika« ne takrat niti pozneje v delavnici niso zmogli oživiti.

Hujše kot pokvarjeno vozilo je našega požrtvovalnega delegata bolelo to, da ni mogel doživeti ne-

kaj tako lepega, kot je slovensko romanje v Kevelaer. Gotovo je imel pripravljeno vzpodbudno pridigo. Verjetno pa se je tolažil s tem, da bo ob tem izrednem dogodku romanje na primeren način izpeljal domači essenski župnik Lojze.

Zelo smo bili veseli sodelovanja večjega dela našega dragega zbora »Slovenski cvet«, ki je kljub odsotnosti svojega zborovodja zares lepo zapel dve pesmi in fantje po maši še litanije Matere božje. Sicer pa je prevladovalo ljudsko petje ob odlični orgelski podpori gospe Danice Ban. Mimoidoči romarji drugih narodnosti – saj je paviljon deloma popolnoma odprt na zunaj –

Slovenski romarji - Kevelaer 2007

so z velikim zanimanjem prisluhnili našemu petju.

Po končani maši smo v procesiji sledili naši zastavi, kjer sta upodobljena Marija Pomagaj in Anton Martin Slomšek, do kapele z milostno podobo in tam zapeli še nekaj Marijinih pesmi.

So pa naši rojaki tudi uvedli lepo navado gostoljubnosti, da na bližnjem parkirišču priredijo skoraj majhno »veselico« z mnogimi domačimi dobrotami. Ne manjka tudi slovenske pesmi.

Drug pomemben dogodek je bilo praznovanje **30-letnice delovanja slovenskega zbora »Slovenski cvet«**. Poročilo o tem dogodku so pripravili sami. Gotovo ima vsak zbor tudi svoje temelje. Niti med praznovanjem niti v poročilu ni omenjeno, da je bil prvi pogovor za ustanovitev zbora dejansko v kuhinji gospe Danice Ban, ki je nato uspešno vodila zbor skozi prvih 12 let. Veliko pohvalo in zahvalo zaslužita tudi gospa Štefka Pirc in njena hčerka Natalia, ki sta 12 strani veznega teksta iz slovenščine odlično prevedli v nemščino. Uradni fotograf je bil g. Ivo Šuster, častne goste pa je sprejemala ga. Mirica Šuster. Postrežba je bila dobra, hrana tudi, cviček odličen ... Muzika dobra, toda preglasna.

Naša župnijska skupnost slavljencu čestita in želi vsaj še naslednjih 30 let uspešnega razveseljevanja rojakov in naših prijateljev drugih narodnosti.

Druge prireditve:

Neuss – 27. oktobra je bila prireditve pod geslom: **»Kultura in vera**

vežeta narode dobre volje« v organizaciji »Slovenskega zvona« iz Krefelda pod vodstvom gospe Rozine Lovrenčič z odborom, povezoval je prof. Dušan Čegovnik. Ob »dnevu reformacije« bi prireditev lahko bila ekumenska, če bi v njej sodelovali ljudje, ki bi vsi bili verni. Geslo je bilo bolj v vabilu, v poteku sporeda vera ni bila omenjena, razen v župnikovem nagovoru. Zlasti gost T. Partljič se je ni dotaknil. Kar zadeva kulturo so bili omenjeni »začetniki slovenske književnosti« Primož Trubar, Jurij Dalmatin, ki je prvi prevedel v slovenščino Sveto pismo, in Adam Bohorič, avtor prve slovenske slovnice »Zimske urice«. Sodelovali so še Nadja Čegovnik, Tone Pezdir, Darko Štamcar in drugi s kratkimi prizori. Po sporedu je igral ansambel »Pogum«. Zbranih je bilo okrog 250 ljudi.

Essen – 3. novembra – **35-letnica delovanja »Slovenskega športnega in kulturnega društva Bled«**. Sodeloval je MPZ »Slovenski cvet« in seveda domača »Folklorna skupina Bled«. Tega praznovanja se je udeležil tudi konzul iz Berlina g. Tomaž Matjašec z družino. **Tudi temu jubilarju čestitamo in želimo še naprej veliko dobrega v korist rojakov.**

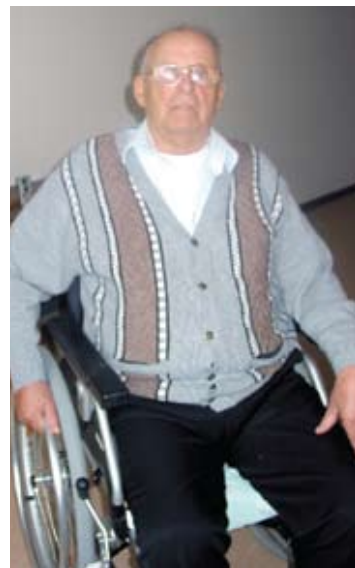
Duhovno bogato pripravo na praznike Gospodovega rojstva želim vsem bralkam in bralcem Naše luči

Lojze Rajk, župnik v Essnu

FRANKFURT

Prvi teden oktobra je bil za nekatere člane naše župnije še vedno v iskanju kandidatov za novi župnijski

svet (volitve so bile na Martinovo nedeljo). Tako je uspelo do tik pred zdajci nagovoriti zadostno število članov za kandidaturo. Ko v decembru te vrstice berete, so seveda te volitve že za nami kakor tudi predsedniške v Sloveniji. Kot smo žal slišali in brali, pa nas v tujini živeče zdomce ali izseljence določena kategorija politikov hoče na vsak način narediti za drugorzredne državljane, ki nimajo pravice voliti. Uvajajo namreč protustavno kategorijo volitev samo za tiste, ki plačujejo davke. Koliko tisoče ljudem bi torej bile volitve prepredene, ker zaradi prenizkih dohodkov ne plačujejo davkov! Kje so zdaj časniki, ki po svetu pošiljajo razne peticije, ki se borijo za poštenost, spoštovanje zakonitosti in še kaj? Ko so se doma začele že predčasne volitve v drugem krogu, žal v tujini živeči mnogi še niso dobili volilnega materia-

Ludvig Gruden iz Hanaua na invalidskem vozičku v svoji sobi

la. Ali so lahko volitve poštene in zakonite, če se določena kategorija državljanov že vnaprej izključuje iz volitev in se ji te onemogočajo?

Marsikdo me je že spraševal o Ludviku Grudnu iz Hanaua, ki ga od začetka poletja ni več videti s kamero in fotoaparatom med nami. Zaradi kapi je bil v bolnišnici in na zdravljenju, zdaj pa živi v domu za starejše v Hanauu, zaradi prizadetosti nekaterih organov pa je vezan na invalidski voziček.

Bralna delavnica za najmlajše v Mannheimu

MANNHEIM

Bralna delavnica

Zadnji teden v septembru smo imeli bralno delavnico v treh oddelkih slovenskega dopolnilnega pouka: v Schwenningenu v Schwarzwaldu in dvakrat v Mannheimu. V imenu društva »Bralna značka« je iz Slovenije prišla gospa Tilka Jamnik in navduševala starše in otroke za branje slovenskih knjig. Otroci so z neverjetno velikim zanimanjem sodelovali. Pri najmlajših, komaj dveletnih otrocih so bili na vrsti starši, da so se

Mlade mamice berejo svojim najmlajšim.

Pokojni Štefan Horvat

Dva meseca po svojem 61. rojstnem dnevu je zadnje dni oktobra, tik pred praznikom vseh svetih in vernih duš, nenadoma umrl Štefan Horvat iz Frankfurta. Rojen je bil v Petanjcih v Prekmurju, konec šestdesetih let pa je prišel v Nemčijo. Pokopali so ga v domovini. Ženi Mariji in hčerki Sandri kakor tudi vsem njegovim domačim izražamo sožalje, ki naj ga spremljajo Jezusove besede 'Jaz sem življenje in vstajenje'.

rem Natalija je navajena hkrati držati v naročju Jonatana in Laetitio.

V ustih še dudu, v rokah pa že knjiga!

učili, kako naj majhnim otrokom berejo slovenske knjige in jim s tem že v rani mladosti vzbudijo ljubezen do poslušanja in kasneje branja v slovenskem jeziku. Doživel sem bralno delavnico s predšolskimi otroki. Amelie, Helena in Filip bodo kmalu lahko že sami brali, mali Leticiji in Jonatanu bo še nekaj let morala brati mamica Natalija, Jani mamica Dunja, še ne dveletni Madelaine pa ata Daniel. Razveseljivo je, da ti starši, rojeni že v Nemčiji, s svojimi otroki govorijo slovensko, njihovi zakonski partnerji, ki so nemško govoreči, pa to podpirajo in se tudi sami zanimajo za slovenski jezik.

Dragica Pozvek je praznovala 70 let
Pred sedemdesetimi leti se je Dragica rodila v Mariboru v družini Kelc. Pred enainpetdesetimi leti se je poročila s Francem Pozvekom. Že leta 1964 sta se odločila oditi v Nemčijo. Nekaj časa sta morala prebiti v sprejemnem taborišču, potem sta bila nekaj časa na Švabskem v mestu Schwäbisch Hall, zdaj pa že dolgo živita v Dillingenu v Saarlandu. Že od vsega začetka obiskujeta

slovenske maše v Lebachu, zato se Dragica še dobro spominja pokojnega župnika Frančka Prijatelja. Ima tudi veliko veselje do kuhanja, rada hodi na sprehode z možem Francem, posebno k ribniku, kjer k Francu rade pritečejo nutrije. Dragica tudi rada pleše, zato je rada prihajala v sto petdeset kilometrov oddaljeni Mannheim na slovenska martinovanja, dokler so še bila. Glede na to, da se ji hrbet pod sedmimi križi ni še prav nič upognil, bo lahko še dolgo uživala v svojem veselju, kar ji tudi od srca vsi želimo.

J. M.

Dragica Pozvek še vedno pokončno gleda v življenje.

MÜNCHEN

Poročila sta se

V Odrancih sta sklenila zakonsko zvezo **Zoran PONGRAC** in **Martina ANTOLIN**. Priči ženina sta bila Marino in Željka Setnik, nevesti pa Darinka in Janez Roduha.

K slovesnosti poroke se je zbralo poleg domačih in sorodnikov tudi veliko prijateljev, saj sta oba novoporočenca prijaznega značaja. Mladi par bo še naprej živel v Münchnu.

Martina Antolin in Zoran Pongrac sta v Odrancih sklenila sveti zakon.

Obema iskreno čestitamo in jima želimo veliko srečnih skupnih let ter obilo božjega blagoslova.

Marjan Bečan

Razstava o slovenskih mestih

Izseljenci smo vedno veseli, če imamo v tujini priložnost videti kaj domačega, slovenskega. Mi v Mün-

chnu smo od 9. oktobra do 9. novembra lahko doživeli razstavo »Slovenska mesta skozi čas« (Slovenische Städte durch die Zeit), ki jo je izdelal Arhiv Republike Slovenije. Vzporedno je potekala razstava o zgodovini bavarsko-slovenskih odnosov z naslovom »Pogled čez Alpe« (Blicke über die Alpen), ki jo je pripravil bavarski arhiv. Tako so bila v stavbi bavarskega arhiva v Münchnu predstavljena mesta Ljubljana, Maribor, Kranj, Novo mesto, Krško, Kočevje, Črnomelj, Idrija, Škofja Loka, Celje, Ptuj, Brežice, Slovenska Bistrica, Slovenj Gradec in Postojna skozi zgodovino vse do današnjih dni. Razstavljeno je bilo tudi nekaj dokumentov, ki pričajo o kontinuiteti odnosov med Slovenijo in Bavarsko, katerih začetki segajo že v zgodnji srednji vek. Kot spremljevalni program razstav so bila pripravljena tri predavanja: o slovenskem arhitektu Jožetu Plečniku (prof. dr. Tomaš Valena), o Sloveniji (generalni konzul Republike Slovenije Alfred Killer) in o delu Primoža Trubarja za časa bivanja v nemškem mestu Kempten (dr. Franz-Rasso Böck).

Po eni strani sta razstavi pomembni za Slovence, ki tu živimo, saj s tem spoznavamo svoje korenine in imamo priložnost del sebe predstaviti nemškemu krogu, po drugi strani pa nič manj pomembni za splošno promocijo Slovenije, ki bo naslednje leto prevzela predsedovanje Evropski zvezi. Obema arhivoma, generalnemu konzulatu Republike Slovenije v Münchnu in Bavarsko-slovenskemu društvu vsa zahvala za pobudo in organiziranje razstave!

Barbara Alič

STUTTGART

Mladi za misijone

V dneh od 27. do 31. oktobra so nas v Stuttgartu obiskali mladi misijonske skupine »Pridi« iz Slovenije. Iz različnih krajev v domovini, predvsem študentje, so se podali na pot v Nemčijo, da bi s petjem in glasbeno spremljavo, svojo navzočnostjo in različno animacijo ljudem približali Jezusovo oznanilo veselja. Glavni poudarek njihovega delovanja je bil na misijonski nedelji. Tako so opozarjali na delovanje različnih misijonarjev po svetu in v ta namen, da bi jim pomagali, so v stiku z ljudmi v svoji mladostni navdušenosti zbirali tudi prostovoljne prispevke. V našem občestvu so tako oblikovali bogoslužje v Heibronnu, Oberstenfeldnu in Stuttgartu. Skupino je spremljal jezuitski duhovnik Mio Kekič, ki je pri vsaki maši imel tudi nagovor. Moram zapisati, da so jih ljudje povsod prisrčno sprejeli, jim z zanimanjem prisluhnili in se za njih kot gostitelji lepo zavzeli.

Naslednje dni v tednu pa so se pogumno podali na ulice Stuttgarta. Tako so se seznanili z mestom in njegovimi ljudmi ter jih v obliki svetopisemskega citata, napisanega na koščku papirja in svojim nastopom opozorili na božjo Besedo in delovanje misijonarjev. Mnogo ljudi se je ob njih zaustavilo, jim prisluhnilo, majhni otroci pa so dobili balone, tako da so se nekateri radi odzvali tudi z darom takega ali drugačnega kovanca. Za nas pa je bilo vsekakor prijetno slišati predvsem domačo, slovensko besedo tudi na tolikokrat prehojenih stuttgartskih ulicah. Prijetno s koristnim mislim, da je bilo znameenje te skupine, da pa so mladi radi obiskali Stuttgart, pa pove tudi zahvala, izkazana na koncu njihovega obiska.

Igor Krašna

Tradicionalno romanje k Ave Mariji

V četrtek, 1. novembra, na praznik vseh svetih, so se številni rojaki iz Stuttgarta in okolice udeležili tradicionalnega romanja k Ave

Mladi misijonske skupine Pridi v Stuttgartu

Ave Maria – romarji na praznik vseh svetnikov

Mariji v Deggingenu. Ob 15. uri je bilo praznično bogoslužje v lepi romarski cerkvi. Sveto mašo je ob somaševanju vodil župnik iz Stuttgarta, dr. Zvone Štrubelj. Navzoče je nagovoril s sporočilom praznika vseh svetih. Po maši so sledile litanije Matere božje. Ta priljubljeni romarski shod, ki se ga vsako leto udeleži več kot sto slovenskih katoličanov, je lepa priložnost, da se duhovno povežemo z domovino, z vsemi, živimi in mrtvimi so-

rodniki, prijatelji in znanci in da začutimo, da smo del Cerkve, ki še potuje, a je vendarle v živi navezi z nebeško Cerkvijo. Po maši je sledila prijetna družabnost ob skupni sliki in v prijateljskem klepetu z vsemi, ki so ta sveti dan preživeli na romanju.

Nedelja številnih jubileantov

Že nekaj let zapored pripravljamo v slovenski župniji v Stuttgartu nedeljo jubileantov. Letos jo bomo

obhajali na tretjo adventno nedeljo, 16. decembra 2007. K slavlju so vabljeni vsi, ki so v tekočem letu obhajali okroglo življenjsko obletnico ali okroglo obletnico poroke. Iz leta v leto se zanimanje za to slavje večja, zato se k prazniku prijavlja čedalje več jubileantov. Blagoslov, ki ga prejmejo pri maši, posebej pripravljeni za njih, jim očitno veliko pomeni. V naslednjem zapisu bomo omenjali le nekatere slavljence. Vseh ne moremo omenjati niti objaviti njihovih fotografij. V januarski številki Naše luči boste lahko prebrali seznam vseh slavljencev in videli tudi skupno fotografijo. Naj nam bo dovoljeno, da v naslednjih vrsticah omenimo le nekatere izmed letošnjih slavljencev.

ZOFKA IN CVETO SEDELŠAK iz Stuttgarta v letošnjem letu oba praznujeta 60-letni življenjski jubilej. Slavje smo na primeren način obeležili v mesecu januarju in v mesecu oktobru. Obema čestitamo in želimo še veliko božjega blagoslova, sreče in zdravja.

Slovesno bogoslužje v romarski cerkvi Ave Maria na praznik vseh svetnikov

Zofka in Cveto Sedelšak obhajata letos 60-letni življenjski jubilej.

ALOJZ LOVŠIN iz Pfullingena pri Reutlingenu obhaja letos svoj 70. življenjski jubilej. Z ženo Anico, dolgoletno članico ŽPS, je pred kratkim slavil še en praznik: krst dveh vnukinj, Hanne in Franziske. K nasmejanim obrazom dedka in babice prilagamo iskrene čestitke in željo po zdravju in božjem blagoslovu.

Krstna slavja

LARA-SOPHIE RICHTER je prejela sveti krst v cerkvi sv. Konrada v nedeljo, 14. oktobra. Staršem, bo-

Alojz in Anica Lovšin ob krstu Hanne in Franziske

Krst Franziske in Hanne Lovšin

Krst Lare-Sophie Richter

tru Boštjanu Volku in sorodnikom čestitamo ob prazniku in želimo, da bi štiričlanska družina rastle v milosti pred Bogom in pred ljudmi.

FRANZISKA IN HANNA LOVŠIN sta prejeli sveti krst v cerkvi sv. Wolfganga v Pfullingenu v nedeljo, 4. novembra. V cerkvi, kjer se mesečno srečuje slovenska skupnost iz Pfullingena in Reutlingena, se je zbralo veliko ljudi: sorodnikov iz Slovenije in Nemčije, prijateljev in znancev. Krstno slavje je potekalo dvojezično, bilo je sproščeno in prijetno. Novokršče-

nima Franziski in Hanni želimo, da bi rastle v dobrem družinskem, prijateljskem in verskem vzdušju. MATEJ SINKOVIČ je kot prvorojeni otrok Andreja in Rosande Sinkovič prejel sveti krst v cerkvi sv. Lovrenca, v kraju Kronau pri Heidelbergu, v soboto, 3. novembra. Mladi družini želimo veliko božjega blagoslova, sreče in razumevanja. Na krstno slavlje so povabili domačega župnika iz Stuttgarta, lepo znamenje povezanosti z očetovo matično

ca, da se je od nas poslovil dr. Anton Komotar. Še je bila navzoča želja, da se v mesecu decembru in božičnem času zopet srečamo tu v Stuttgartu, tako kot je bilo že vrsto let poprej, ter mu v tem prazničnem času čestitamo tudi k njegovemu rojstnemu dnevu in častitljivi starosti 95 let. Tokrat pa smo se srečali pri njem doma, na Vrhniki, kjer je bil rojen in kjer je njegova domovina. Na tej poti domov smo ga spremljali predvsem njegovi

Pokojni dr. Anton Komotar

je bil po besedah sina Tonija izborni oče, pa ga je življenje učilo tudi pretresljivih dogodkov, kot so prva in druga svetovna vojna, borba za slovenski jezik in identiteto, komunistična revolucija v domovini, kot begunca in delavca za vsakdanji kruh pa spoznavanje številnih tujih dežel in njihovih različnih kultur, kakor so Argentina, Urugvaj, Švica pa vse do Nemčije, kjer je pokojni nazadnje tudi preživel svojo starost. Družina ga ohranja v globokem spoštovanju, saj je bil tisti, ki jih je vedno znal povezovati. Mlajši so se ob njem učili modrost življenjske izkušnje, ko jih je rajni Anton učil različne dogodke objektivno precenjevati, župnijsko občestvo pa se ga spominja kot svojega brata, ki je znal npr. ob priložnosti svoje zlate poroke to praznovanje deliti tudi z drugimi. Naj v miru počiva njegovo telo v rodbinski grobnici na Vrhniki, ko čaka vstajenja in Gospodovega klika k življenju. V imenu slovenske katoliške skupnosti v Stuttgartu vsem žalujočim izrekamo sožalje.

Igor Krašna

Krst Mateja Sinkoviča

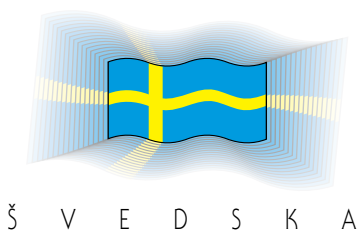
slovensko župnijo. Na krstnem slavlju smo se s hvaležnostjo spominjali tudi pokojnega župnika Lojzeta Zaplotnika, ženinega župnika, ki ju je tudi poročil.

Pogreb

Slovo od gospoda Komotarja

Pred kratkim nas je dosegla novi-

najbližji, sinova Radko in Toni ter hči Katrca, vnuki in vnukinje, drugi sorodniki, prijatelji in znanci ter ob domačem župniku še trije duhovniki, ki smo se zbrali ob bogoslužju zadušnice. Gospod Komotar je bil rojen leta 1912. Ob ljubljeni ženi Anici in družini, ki ji

Pogrebi april – september 2007

Slovenski rojaki v Göteborgu na Švedskem so se poslovili od dveh rojakinj, od Nade Fiseković in Ankice Levković. Koncem junija se je poslovila od svojega rojaka Milka Koncuta tudi slovenska skupnost iz Malmöja. Nenadna smrt je obiskala Janeza Tomažiča iz Göteborga, in to na god sv. Tomaža Akvinskega, 28. avgusta 2007.

Nada Fiseković, rojena Blatnik, je bila rojena slovenskim staršem v Ljubljani 1. julija 1921. Službena pot je popeljala njene starše in njo v Sarajevo, kjer je našla tudi svojega moža in se z njim poročila. Sad njune ljubezni je bil sin Jasmin, ki ga je življenjska pot pripeljala na Švedsko v času vojne v BiH. Kasneje je sem pripeljal svojo mamo, da bi bila družina skupaj.

Od pokojne Nade so se njeni sorodniki poslovili po katoliškem običaju s pogrebno sv. mašo in nato s pogrebom na pokopališču Fridhem na Hisingenu blizu Göteborga.

Ankica Levković, rojena Šimon, je bila rojena 28. januarja 1935 v Šulincih v Prekmurju v Sloveniji. Umrla je 29. aprila 2007 v Göteborgu na Švedskem. Pogrebno sv. mašo in pogreb je vodil slovenski duhovnik Zvone 14. maja ob 13.00 v St Olofs kapell na Kvibergu.

Tudi Ankica je živila tiho in skromno življenje. Ker so njeni želeli katoliški pogreb, saj je bila pokojna krščena in vzgojena v katoliškem delu Prekmurja, je slovenski dušni pastir Zvone tudi to rojakinjo, ob spremstvu njenih, spremil k zadnjemu počitku na božji njivi na Kvibergu.

Benedikt Milko Koncut, redni obiskovalec slovenske sv. maše v Malmöju na Švedskem, je po preizkušnji križa dopolnil svojo življenjsko pot v mesecu juniju. Ko so bili mnogi že na poti na dopust ali na počitnice, se je žena Anica s hčerko Karmen in njeno družino ter z rojaki iz tega mesta 20. junija v Limhamn u poslovila od svojega dragega moža Milka. Z ženo Anico sta si ustvarila topel dom, kjer sta se veselila svoje edिनorojenke Karmen. Z možem Mikaelom je starše nagradila z dvema vnukinjama. S svojo preprostostjo, delavnostjo in poštenostjo, s svojo pripadnostjo Kristusovi Cerkvi in narodnim koreninam je Milko nagovarjal ljudi, ki so mu bili dragi. Rad pa se je vračal tudi v Goriška brda. Z ženo Anico sta se rada udeleževala slovenskih sv. maš, pa tudi srečanj v SD Planika.

Hvala ženi Anici in hčerki Karmen z družino, ki so poskrbeli, da je teža križa bila lažja za njihovega Milka. Hvala tudi slovenski skupnosti in moškemu PZ Planika, ki so se prišli posloviti od svojega sorodnika oziroma rojaka ter prijatelja in sodelavca.

Janez Tomažič iz Göteborga je 27. avgusta dopolnil svoj 64. rojstni dan. Kdo bi si mogel misliti,

da ga bo naslednji dan Gospodar življenja poklical k sebi. Njegova nenadna smrt je bila šok za vse njegove sorodnike, kakor tudi za njegove znance in prijatelje ter za vso slovensko skupnost v Göteborgu in na Švedskem, saj je bil Janez dolgoletni voditelj procesije z nošnjo križa v Vadsteni za binkošti.

Nekdo je tako lepo označil Janeza: »Sporočilo o smrti Janeza Tomažiča, ki mi ga pošiljaš, me zadeva globoko v srcu. Poznal sem tega moža na videz in po njegovih dobrih delih. Spominjam se ga kot nosilca križa vsako leto v procesiji v Vadsteni. Najbolj pa imam pred očmi njegovo človeško in duhovno podobo, ki jo uspemo ljudje dojeti ob neposrednih srečanjih drugega z drugim. Kako so nam duhovnikom taki ljudje dragoceni in nepogrešljivi v naši in predvsem njihovi izseljenjski usodi. Kako so znali in znajo ti zvesti božji služabniki in pričevalci katoliške vere in tistega sloven-

Pokojni Janez Tomažič

stva, ki raste iz te bogato rodovinske zemlje, prispevati k podobi slovenskega izseljenstva v vsem tistem, s čimer se hvalimo in utemeljujemo svoje delo mi, njihovi narodni dušni pastirji. Ne zaradi nas, ampak zaradi spoznanja odrešenja so ti naši najboljši sodelavci bolj kot mi pričevalci o Kristusovi resnici.

Blagrujem tvojo skupnost zaradi takega in tako velikega pričevalca nadnaravne zvestobe Kristusu in njegovi Cerkvi.«

Slovenska skupnost se je, skupaj z Janezovimi brati: Vinkom, Lojzetom in Marjanom in z njihovimi domačimi od Janeza poslovila 6. septembra s pogrebno sv. mašo v cerkvi Kristusa Kralja v Göteborgu, kjer se je udeležilo večje število rojakov in Janezovih sodelavcev ter Janezova spremljevalka Malou z njenimi. Zadnji počitek

pa je Janez našel na Lunby nya kyrkogard, kjer je v bližini delal v ladjedelnici. V njegov grob so bratje položili tudi rodno grudo, ki so jo s sabo prinesli Lojze z ženo Angelo ter Marjan z ženo Marjeto. Kako milo je bilo pri srcu vsem navzočim ob tem tako pomembnem dejanju, saj je bil Janez še kako ponosen Slovenec. Bog povrni vsem, ki ste tudi za to pomembno dejanje poskrbeli!

Tomažičevim iz Göteborga kakor tudi vsem v Sloveniji izrekam iskreno sožalje tudi ob smrti mame Jožefe, od katere so se poslovili samo štiri dni po Janezovem pogrebu. Kakor da sta se mama in sin dogovorila, da odideta skupaj na pot v večno domovino. Hvala Bogu, da On vodi usodo ljudi in da On vabi vse, da bi na zemlji tako živeli, da bi se nekoč veselili sreče večnega življenja v nebesih.

Slovenski duhovnik izreka v imenu slovenske skupnosti na Švedskem iskreno sožalje sorodnikom vseh pokojnih, od katerih so se poslovili v letošnjih poletnih mesecih. Radi se spominjajte vseh, ki so vam dragi, v molitvah in zanje radi darujte za sv. maše. Naj počivajo v miru. Amen.

Slovenska skupnost v Göteborgu in vsi ljubitelji slovenskih planin so vabljeni tretjo nedeljo v mesecu januarju 2008, to bo 20. 1. 2008, ob 16. uri, k slovenski sv. maši in po njej k ogledu prečudovitih fotografij, ki sta jih posnela Lasse in Karolina Nilsson iz Jönköpinga in jih že leta rada predstavita rojakom v Göteborgu. Dobrodošli v čim večjem številu ter povabite tudi Švede k temu srečanju.

Lep pozdrav vsem bralcem Naše luči pošilja vaš Zvone

OZNANILA IZ NAŠIH ŽUPNIJ

NEMČIJA

Svete maše v adventnem in božičnem času 2007:

ESSEN – Božične maše na našem koncu bodo:

Moers: na sveti večer ob 19. uri; Essen: ob 23. uri; Oberhausen 25. 12. ob 11.15; Castrop: 26. 12. ob 16. uri;

Teren g. Martina Mlakarja: Hilden: ob 24. uri; Solingen ob 16. uri; Köln: 26. 12. ob 10. uri.

STUTTART, sv. Konrad: 2., 9. (nato prihod sv. Miklavža), 16. (nedelja slavljenec), 23. (spokorno bogoslužje), 24. (polnočnica ob 22. uri), 25., 30. decembra ob 16.30.

BÖBLINGEN, sv. Bonifacij: 2. decembra ob 9.45.

SCH. GMÜND, kapela sv. Jožefa: 9. decembra ob 9.30.

SCHORNDORF, kapela pri sestrah: v soboto, 8. decembra, ob 17.00. Po maši adventni večer.

AALEN, sv. Avguštin: 15. decembra ob 17.00 v prostorih hrvaškega misijona, nato miklavževanje (vse v prostorih hrvaškega misijona!).

HB-BÖCKINGEN, sv. Kilian: sobota, 15. decembra, ob 17.00, nato adventni večer.

OBERSTENFELD, Srce Jezusovo: 23. decembra ob 9.00.

ESSLINGEN, sv. Elizabeta: 26. decembra ob 17.00. Po maši prireditev ob prazniku sv. Štefana s tombolo za božično drevo.

SLOVENSKI DOM: župnijska pisarna je odprta v torek in petek od 9.00 do 12.00. V torek, sredo in petek tudi od 16.00 do 19.00 ter vedno po maši.

SOBOTNA ŠOLA IN ŽUPNIJSKI VRTEC. Stuttgart: v soboto, 1. in 8. decembra, od 10.00 do 12.00. V nedeljo, 9. decembra, po maši ob 15. uri, Miklavžev večer.

REUTLINGEN

BAD URACH, sv. Jožef: v soboto, 1. decembra, ob 17. uri.

PFULLINGEN, sv. Wolfgang: 8. decembra ob 16.00, nato miklavževanje.

Konzularni dnevi-Stuttgart, Sophienstr. 25/II so 6. in 20. decembra: prvi in tretji četrtek v mesecu od 9.00 do 12.30 in od 13.00 do 16. ure. Tel: 089/543-98-19.

ŠVEDSKA

Sv. maše na Švedskem v januarju 2008:

v nedeljo, 6. 1., bosta sv. maši v Landskroni ob 12.30 in v Malmöju ob 16.30; v petek, 11. 1., bo sv. maša v Borasu ob 18.00;

v nedeljo, 13. 1., bosta sv. maši v Halmstadu ob 9.30 in v Helsingborgu ob 17.00;

v nedeljo, 20. 1., bosta sv. maši v Jönköpingu ob 10. uri in v Göteborgu ob 16.00;

v soboto, 26. 1., bo sv. maša v Stockholmu ob 17.00;

v nedeljo, 27. 1., bosta sv. maši v Olofströmu ob 11.00 in v Nybro ob 16.30.

Anni Reinhardt: DOLGO POTOVANJE K TEBI

Po treh tednih je Karel nekega jutra odprl celico: »Adolf Pikel, prosti ste.« Pobral je svoje stvari, veliko jih tako ni bilo, jih zvil skupaj in zapustil zapor. Karel ga je spremljal brez besed do izhoda. »Hvala, Karel,« in je dvignil roko v blagoslov, »Bog te obvaruj.«

Proti večeru je že stal pred zaklenjenimi vrati svojega župnišča. Potegnil je žico hišnega zvonca in počakal nekaj minut, da je Marija odprla. Ob tako pozni uri ga seveda ni pričakovala, zato pa je bila toliko bolj presenečena in srečna, da je spet videla svojega župnika. »Kakšni pa ste vendar, gospod župnik! Shujšan in lasje so vam posiveli, pa še ta brada.« »Prav dobro mi je, ampak ti, Marija, tresiš se in si čudno bleda in vse to sredi tople jeseni.« »Vaša aretacija me je trpko zadela, pa tudi mlada nisem več in moje srce ne deluje več pogumno. Bojim se, da Vam ne bom mogla biti več v veliko pomoč. Pa kaj, gospod župnik, pojdite se skopat, jaz pa medtem pripravim nekaj okusnega, da boste spet prišli k moči.« Odšla je v shrambo in vzela s police porcelanasti lonec, kjer je hranila v mast potopljeno pečenko, in ga prinesla v kuhinjo. Postrgala je maščobo s pečenke in jo potisnila v pečico. Skuhala je novi krompirček in z vrta je prinesla sveže nabrano zeleno solato. Hitro mora spet priti k moči ta naš gospod, si je dopovedovala vmes. Da, topla vinska krema mu bo gotovo zelo všeč. Vzela je sedem žlic rdečega vina, eno jajce in dve žlici sladkorja in vse skupaj pogrela na štedilniku pri zmerni temperaturi, obenem pa vztrajno mešala, da se je napečilo.

Sedla sta k pogrjnjeni mizi in zmolila očenaš. »Po treh tednih spet enkrat prava večerja. Hvala, Marija.« Potem je poizvedel za vse, kar se je bilo zgodilo med njegovo odsotnostjo.

Naslednji dan je bila nedelja. Ivan je pripravljaval po zakristiji kot vsako nedeljsko jutro, ko je nenadoma stal pred njim župnik. Objela sta se in šele čez nekaj časa je župnik dahnil: »Hvala, Ivan.« »Za kaj le?« »Za pismo škofu, ki si ga gotovo ti napisal.« »Že, že. Vendar

si drugače nisem znal pomagati.« »To si pa res zelo dobro ukrenil. Pride danes spet namestnik?« »Aha, tega najbrž še ne veste? Imamo novega kaplana, Horwarth se piše. Žal, ima najbolj rad vinček.« »Daj no mir, vsak ima svoje slabosti in napake. Jaz bom somaševal, kasneje pa tako greva na Svete gore.«

Nedeljski obiskovalci maše se niso mogli načuditi, ko se je pojavil njihov duhovnik pri oltarju in se zahvaljeval vsem za molitve. Med njimi je bil tudi nek mladenič, sin revne vendar zelo poštene vdove. Nedeljo za nedeljo je prihajal redno k maši s svojo materjo in prav na to nedeljo je zaupal župniku, da bi rad postal duhovnik, vendar nima denarja za študije. »Ne delaj si s tem nobenih skrbi, Tone, pomagal ti bom in če Bog tako hoče, boš ti nekoč duhovnik.« Sam seveda ni imel veliko, vendar je prosil dobrotnike za pomoč. Tako je Tone šel v Maribor in kasneje postal duhovnik.

Kmalu nato sta bila spet skupaj na poti na Svete gore in sta si imela veliko povedati. Oba sta se spet postavila pred prestol Božje Matere, polna globoke vdanosti in hvaležnosti in sta bila popolnoma prepričana, da se je prav na njeno priprošnje vse skupaj tako naglo obrnilo na dobro stran.

Čas je mineval in po zelo ostri zimi je v deželo spet prišla pomlad. Na obrežju reke so že cvetele prve pomladne cvetlice, zvončki in trobentice. Pisano pernati fazani so dvorili svojim izbrankam, da bi se jim prikučili. Na poljih pa so kmetje že rahljali zemljo in sejali. Poravnavali so travnike in vinogradi na strmih bregovih so vinogradnikom jemali veliko moči in časa. Rezali so trte in privezovali mladike, tudi med vrstami je bilo treba prekopati in pognojiti. Župnik je oddal svoje njive v najem, čeprav je to napravil zelo nerad. Marija je čez zimo zbolela in se je preselila k svoji sestri, kjer pa je prav kmalu umrla. Po dokaj dolgem prigo-varjanju se je vendar gospodična Cilka odločila, da bo pomagala v župnišču.

Vsako leto na cvetno nedeljo je bil župnik povabljen na romarski kraj, imenovan pri »Stari gori«, za slavnostnega pridigarja. Od svojih sorodnikov je dobil v dar vespo in je bil tako dovolj dobro opremljen za potovanja v še tako oddaljeno in zakotno vas; predvsem pomembno pa je bilo to, da je bilo na njej dovolj prostora tudi za Ivana, ki se je pri veliki hitrosti moral kar krepko držati, da ga ni odneslo.

»Stara gora« je bila posvečena Mariji sedem žalosti, romarsko središče blizu kraja, kjer je bila na gradu rojena sveta Ema Krška.

Pri pridigi ni hotel biti maščevalen, to gotovo ne, vendar si je nekoliko le moral dati duška. Hudo je ozmerjal politiko in nastopil odločno proti številnim splavom v novem času. Med drugim je pripovedoval o materi, ki je sicer imela enega sina, vendar naslednjim osmim otrokom ni privoščila življenja.

Ko je ostarela, ni mogla ponoči več spati, ker je slišala krike svojih nerojenih otrok in je samo še jokala, nazadnje pa je končala na psihiatriji. Poglejte vendar na Božjo Mater Marijo, kako joče nad svojim mrtvim sinom, joče pa tudi zaradi toliko nerojenih otrok, katerih telesa končajo v odtočnih kanalih in niso nikoli mogli ugledati luči sveta. Tudi Anka je bila tokrat prvič zraven in jo je pridiga tako močno nagovorila, da si je vse globoko vtisnila v srce.

Na Gospodov vnebohod se je župnijska skupnost sv. Petra zbrala in se s petjem in molitvami odpravila v procesiji skozi polja in vasi, mimo cvetočih sadovnjakov, potem po ozkih poteh med vinogradi navzgor do cerkve sv. Križa. To je bila majhna zgradba iz 17. stoletja. Med verniki je veljala stara navada, da je vsaj en član zastopal vsako hišo. Tudi Anka je bila navzoča, saj je vendar bila v tej cerkvi nekoč krščena. Prišlo je toliko ljudi, da niso mogli vsi v cerkev. Molili so za lepo vreme in dober pridelek in prepevali pesmi Kristusu na čast, da jih je bilo slišati daleč naokrog.

Po maši je župnik zaprosil cerkovnika, naj ga pusti

kratek čas samega v cerkvi pred križem nad velikim oltarjem. Ivanu je kar prav prišlo, ker se mu je oko vse bolj ustavljalo na Anki in je iskal priložnost za pogovor, kar tako, kot že tolikokrat po maši. »Anka, počakaj no, nekaj ti moram povedati!« »Ne, Ivan, danes ne morem.« Bila je objokana in mu ni želela kazati svojih solz, kajti zanjo je bilo vse tu danes poslednjič. Tako je Ivan obstal razočaran in je naslonjen na cvetočo jablano gledal za odhajajočo Anko.

Bil je tako zatopljen v svoje misli, da sploh ni opazil župnika. Šele ko mu je ta položil levo roko na desno rame, se je ovedel. »Pa se menda ja nisi zaljubil v Anko?« »Tako se mi dozdeva,« je polagoma odvrnil. »Ne, ne, Ivan, ona je premlada zate in poleg tega odhaja v naslednjih dneh iz naše dežele.« Ivan je onemel. Njegovemu šefu pa res ničesar ne uide. »Pridi, greva skupaj k nam domov in ne bodi vendar tako žalosten, kajti žalost razjeda dušo.« Pred njima je šla Jožefa, vedno poglobljena v tiho žalost, proti svojemu domu. Nekaj dni pred poroko se je z motorjem ubil njen zaročenec. »Poglej, Ivan, Jožefa in ti sta enako stara in poleg tega skoraj soseda.« Ivan je bil spet presenečen. »Ali naju morda skupaj upravljate, gospod župnik?« »Seveda ne. Vendar pomisli nekoliko z zdravo pametjo: Meni se zdi, da bi bila vidva pravi par.«

V tem sta dohitela Jožefo, ki je še vedno dajala vtis potrnosti, ker je bila sedaj popolnoma sama, nikogar več ni imela. »Jožefa, pridri, pridruži se nama, saj imamo vendar skupno pot,« jo je povabil župnik. Zadržano je vendar privolila.

*Slovinci iz Nemčije
na tradicionalnem
romanju v Kevelaer*

Pol ure kasneje so že sedeli skupaj za mizo in Ivanova mama je hitro prinesla še en krožnik na mizo za nepričakovano gostjo. S svojo šaljivostjo je Ivan polagoma privabil na njen obraz rahel nasmeh. Materi se je takoj zelo priljubila. »Te deklina ja ne boš pustil iz rok, pa dober bodi do nje, pretrpela je veliko hudega.«

Skozi vse leto sta Ivan in Jožefa redno prihajala in se srečevala na Svetih gorah. Pred prestolom Matere Božje sta si podarila besedo zvestobe, dokler ju smrt ne loči. Župnik Pikel je blagoslovil njuno zakonsko zvezo in je bil srečen in zadovoljen, ko ju je gledal oba na pravem mestu.

Anka je zapustila deželo in se je naselila v Hessnu. Konec leta 1962 je odšel iz župnije sv. Petra tudi župnik Pikel in sprejel manjšo župnijo v bližini okrajnega mesta. Zgrabila ga je močna angina in prisilila gorečega duhovnika k nekoliko bolj umirjenemu življenju. Tako so bili sedaj vsi raztreseni daleč drug od drugega in so si obljubili dopisovanje in medsebojno molitev. Enkrat letno pa bi se le radi še srečali in preživeli en dan skupaj.

Ivan je užival svojo novo srečo, le Jožefi je bilo vedno pogosteje slabo, pa tudi sicer je zgledala zelo bledikava. »Ah, otrok moj, saj to bo vse prešlo,« jo je tolažila mati in jo pogladila po njenih dolgih svetlih laseh. »Ko pride dete na svet, bo spet vse dobro. Od danes naj se mi ne pritakneš nobenega težkega bremena in vseka-

kor ne smeš več pomagati pri gradnji. To v tem stanju ne smeš več početi in ti ne priporočam.« »Kako ste dobri z menoj, mati,« se je pridna Jožefa razveselila pozornosti.

Poleg svojega dela in s pomočjo svojih prijateljev je Ivanu uspelo do jeseni postaviti novo hišo pod streho. Junija je Jožefa rodila zdravega dečka, ki so mu dali ime Slavko. Anka je bila botrica, tako kakor je že pri odhodu obljubila, da bi vezi prijateljstva nikoli ne pustile. Medtem je že našla na Gornjem Švabskem učno mesto in se je zaposlila v zdravstvu.

Župnik Pikel pa se je tudi že skoraj privadil na svojo novo župnijsko družino in si jo vzel k srcu. Žal se je nekoliko precenil, kajti k tej župniji je spadala tudi neka božja pot in še ena podružnična fara. Poljedelstvo in živinoreja, pa tudi hmeljarstvo in gozdarstvo so glavna področja dela v tej pokrajini blizu Logarske doline. Zadovoljno žubori v svoji široki rečni strugi kristalno čista voda reke Pake skozi redko poseljeno dolino. Bil je čas bogatih in revnih, med njimi ni bilo nikogar; le revni so bili v večini. Tako so prihajali ljudje vedno znova k svojemu župniku prosit za nasvet in pomoč. Nekoč, ravnokar je bila Anka na obisku, je prišel kmet: »No, je novi zemljan že prišel?« je vprašal župnik v ubožno obleko napravljenega hrusta. »Da, že včeraj, vendar ...« »Nič vendar,« ga je prekinil duhovnik. »Tu imaš nekaj denarja in ko ga boš spet imel, mi ga vrneš.« Preživljati pet otrok danes ni kakšna igrica.

*Frankfurt.
Kot kaže, tudi ta
inštrument ugaja
Miklavžu.*

»Veš, Anka, to je reven človek in če mu jaz ne bom pomagal, kdo mu pa bo? Ne morem pridigati o ljubezni do bližnjega in hkrati prezreti stiske slednjega dneva. Od lepih besed pet otrok ne more biti sitih.« Anka je postala radovedna: »In Vam bo kdaj vrnil?« »Gotovo, če bo naslednja žetev bogata in če bodo otroci zdravi. Tu živijo pridni in poštenu ljudje, žal pa je v teh krajih premalo možnosti za zaslužek in zadnja letina je bila res skromna. Tako pomagam, kjer le morem.« »In ostane dovolj za Vas?« »Veš, Anka, sam res ne potrebujem veliko. In moja Cilka je zelo skromna in varčna gospodinja. V vsakdanjih majhnih stvareh dokazujemo naše krščanstvo. Če te kdo kaj prosi, za pomoč, denar ali stvari, tedaj moraš najprej pomisliti, da je morada Gospod sam pred teboj. Nič ni v takih trenutkih bolj pomembno, kot ta človek, ki stoji pred teboj. Sedaj si mi ti, Anka, najpomembnejša in sem srečen, da si tukaj. Ali te smem tudi jaz za nekaj prositi?« »Seveda, če bom le znala pomagati?« »Skoraj pride sem mlado dekle, tvojih let mora biti in se imenuje Angela.« Pozvonilo je na vratih in Cilka je odprla. »Angela, lepo te je videti. Pridi, naša obiskovalka že čaka nate.« Bila je dolge, vitke postave, oblečena v lahno poletno obleko in bosonoga. Njeni kostanjevo rjavi lasje so bili kratko ostriženi. »Tako, tako, ti bi rada postala bolniška sestra?« »Da,« je odvrnila Anki. »Nemško tudi že govorim, seveda ne še prav dobro, vendar se bom učila. Mi lahko pomagate?« »Poskušala te bom spraviti pri redovnicah pod streho. Stanovala bi v domu za sestre in delala v bolnišnici. Medtem bi se naučila nemščino in bi kasneje lahko dobila učno mesto za bolničarko. Kot rečeno, Angela, najprej se moram pogovoriti s sestro prednico in preko župnika ti sporočim odgovor.« Bil je zadovoljen: »Spet ena skrb manj v moji fari, a kaj ko jih nikoli ne zmanjka,« je potarnal.

Dan pri njenem župniku je bil za Anko eden najlepših dopustniških dni. Vse, dejansko vse se je lahko z njim pogovorila. »In kaj počenja ljubezen?« je vprašal mimogrede. »Hm, tu se pa res ne morem odločiti, ali naj ali naj ne.« »Povej vendar naravnost, da si zaljubljen.« »Da,« je zjecljala. »Potem se poroči, dobila boš otroke in boš srečna. Biti mati je pač najlepše za žensko; dati življenje in ga nadaljevati. Seveda je to požrtvovalna in naporna naloga. Prepusti vse odločitve glede tvojega življenja Bogu, čeprav ne boš vedno vse-

ga razumela. Bog ve za nas in to popolnoma zadošča, je spoznala že nekdaj sveta Terezija iz Avile.« Proti večeru sta se poslovila spet za celo dolgo leto. Anka je nesla svoje skrbi še k Materi na Svete gore. Ivan je prišel med mašo s puščico mimo in ji pomežiknil.

Tako je spet preteklo veliko časa. Anka se je res poročila na Gornjem Švabskem in je dobila dva otroka in Angela je postala medtem bolničarka na Švabskem.

Ivanova mama je težko zbolela in je kmalu nato umrla v naročju snahe Jožefe. Ta pa je le nekaj let uživala prijeten dom v novi hiši.

Vsi so bili srečni. Ivan je vsak dan opravljal svoje delo, Jožefa je skrbela še za cerkveno perilo in Slavko je bil dober učenec, ki je pred seboj videl en sam cilj, da postane kuhar.

V pozni jeseni v večernem somraku je usoda udarila ko strela z jasnega. Na poti domov je Ivan ob pokopališču spregledal na glavni cesti parkiran tovornjak in je zapeljal z vso hitrostjo vanj. Na mopedu je imel pokvarjen žaromet in bil je pravi čudež, da je ostal živ. V nebesih bi gotovo vse zmešal s svojimi dovtipi, še angelcem bi šlo na smeh. Odnese jo je s zlomi golenice, lobanje in čeljusti in z nešteti podplutbami, ko so ga pripeljali na kliniko v Ljubljano.

Bilo je pozno zvečer, ko je dežurni miličnik potrkal na hišna vrata. Slavko je odprl z veseljem, da bi sprejel očeta. »Dober večer, Slavko, je mama doma?« »Da. Mama,« je zaklical, »pridi brž, miličnik je prišel.« »Gospa Jožefa, sedaj morate biti močni, Ivan se je težko ponesrečil in je ravno na poti v Ljubljano v Klinični center.« Jožefa se je onesvestila, komaj jo je miličnik še ujel v roke. »Uboga žena, tej pa res ni ničesar prizanešeno,« je šepnil miličnik, »poleg vsega dela dan za dnevom.« Ko je spet prišla k sebi, je poizvedela, kako se je zgodila nesreča, razumeti pa ni mogla ničesar več.

Naslednje jutro se je odpeljala s Slavkom k svojemu možu v Ljubljano. Vožnja je trajala celo večnost, čeprav je tistih 150 kilometrov avtobus prevozil v dveh urah in pol. Najraje bi na glas zavpila, ko je zagledala ležečega moža v povojih in mavcu na postelji. Njegove ustnice so se premaknile, vendar ga je ukleščena čeljust ovirala pri govorjenju. Pobožala ga je po licu in ga poljubila na čelo, dvakrat, trikrat. »Ne skrbi,« je

šepetala, »midva se bova že znašla. Ti se pa kmalu pozdravi. Zdravniki pravijo, če se ne bo kaj zapletlo, bo vse spet v redu.« Slavko, ki je stal ob postelji pri nogah, ni mogel doumeti vse te strahote.

Tako sta potovala teden za tednom na kliniko. Več ko enkrat na teden si zaradi pomanjkanja denarja nista mogla privoščiti. Ivanu pa je ostalo veliko časa za premišljevanje. Da sploh še živi! Gotovo je spet nekdo držal svojo roko v varstvo nad njim in on je tudi vedel kdo. Bo prišel na obisk tudi župnik Pikel? So ga sploh obvestili? In kako mu sploh gre v novi župnijski cerkvi? Številne misli so se prepletale v njegovi utrujeni glavi. Zaprl je oči in zaspal. In glej, nek zna glas ga je poklical po imenu in znana, mehka roka se je dotaknila njegove. Z muko je odprl oči. »Bog bodi zahvaljen, da si še med živimi.« Svojemu obiskovalcu Ivan žal ni mogel odgovoriti, ker ga je v žice ukleščena čeljust preveč ovirala. Precej težko je prenašal, da ni mogel spregovoriti, ko pa je vedno tako radovoljno opletal z jezikom.

Preteklo je nekaj tednov in Ivan je še vedno ležal v bolnišnici. Medtem se je priljubil bolničarkam. »No, Ivan, kako se počutite danes?« ga je pozdravila sestra Berta. »Zdi se mi, da se res nekaj premika.« »No, potem gre pa gotovo dokončno na bolje. Dobre novice imam danes za Vas. Danes pride sestra za bolniško gimnastiko in bosta poskusila skupaj napraviti prve korake. Pa tudi kirurg Vam bo danes po predhodnem

rentgenu odstranil kovinsko oporo na čeljusti. Torej, Ivan, vse kaže na najboljše!«

Po treh tednih gimnastike so ga odpustili. Moral se je seveda še zelo paziti, kajti čeprav je kar dobro stal na nogah, je nesreča le pustila nekaj posledic. Levo nogo je še vedno potegoval za sabo in govoril je tudi bolj s težavo. Sicer pa se ga je polastila spet nekdanja dobra volja. Nekoč ge je ljubljanski škof vprašal, kako je kaj zadovoljen z mladimi kaplani. »No ja, veste, gospod škof, če se bodo Boga tako bali kot frizerjev, bodo nekoč prav dobri župniki.« Bil je čas dolgih las in to vsekakor ni bil ravno njegov okus.

Slavko je k sreči našel učno mesto za kuharja in to prav blizu rojstnega kraja. Tako je še lahko pomagal tudi doma, koliko je pač mogel. Vendar nesreča redko obišče ljudi le enkrat. Za Jožefo je bilo vse to preveč naporno in je hudo zbolela. Ivan jo je nekega jutra našel v hlevu z vrvjo v rokah. »Jožefa, kaj pa je vendar s teboj? Zadnje čase si tako žalostna in nekako odsotna. Kaj te skrbi?« Tokrat je očitno prišel še pravočasno, toda kaj bo naslednjic? Naslednje tedne je prebila v bolnišnici, kjer je komaj 48 let stara umrla zaradi embolije. Spet je težko prizadeti družini župnik Pikel delil tolažbo. Veliko besed pri tem ni potrebnih, objem in stisk roke pove veliko več, predvsem pa molitev daje pravo tolažbo in prinese mir. Poslej je Ivan vsakokrat, ko je pognal zvonove, poslal pozdrav tudi svoji ženi.

Se nadaljuje

*Frankfurt.
Miklavž pogosto
razveseli tudi
starejše.*

SOLIDARNOST

Luka sprašuje: »Ata, zakaj od nas muzikanti na ulici zahtevajo denar? Ali so revni?«

»Ti ljudje imajo radi glasbo. Zato igrajo za stonj vsem na ulici. Vendar so začetniki, treba je biti z njimi solidaren. Vsekakor pa razveseljujejo vse ljudi na ulici, se ti ne zdi?«

»BILO JIM JE VSE SKUPNO«

Prvi kristjani so se držali načela, da so dali vse svoje imetje na razpolago vsem. Veliko med njimi je prodalo svoje imetje in so vse dali skupnosti. Pri vzgoji za solidarnost je bolj v pomoč, če spregovorimo o primerih pomanjkanja solidarnosti. Tako bomo lahko bolje popravljali države v obnašanju.

TISOČ NAČINOV, KAKO POMAGATI

Na kakšen način smo lahko solidarni?

- da smo na razpolago vsem tistim, ki nas potrebujejo;
- da pomagamo delati naloge sošolcem;
- da nudimo pomoč starejšim ljudem, ki so odvisni od drugih;
- da smo pozorni glede onesnaževanja okolja;
- da skušamo razumeti drugega človeka.

Zdravnik pacientu, ki ga zdravi že dalj časa:
»Gospod Koren, vaš ček, ki ste mi ga nazadnje napisali, nima kritija. Iz banke so mi ga vrnili.«
»Tudi meni se je vrnila revma,« odgovori pacient.

☉

Umrla je žena policijskega inšpektorja. Pri naročilu napisala na nagrobnem spomeniku je inšpektor naročil napis:
»Tu v miru počiva žena policijskega inšpektorja.«
Čez štiri leta je bil napis popravljen. Pisalo je:
»Tu počiva žena višjega policijskega inšpektorja.«

☉

Žena je ves večer čakala na moža, ki pa se je vrnil domov šele zgodaj zjutraj. Ko je vstopil, ga je pričakala pri vratih.
»Kje si spet hodil, ti pokora?«
»Žena je na Odiseja čakala dvajset let, pa ga ni nič kregala, ko se je vrnil, ti pa takole renčiš!«

☉

Kuhar pristopi h gostu, ki ga je malo pred tem natakara postregel s segedin golažem.
»Lepo prosim, če hitro pojedite golaž.«
»Zakaj pa to?« se začudi gost.
»Ravnokar je prišel v inšpekcijo sanitarni inšpektor.«

☉

Vaški učitelj je vprašal Janezka:
»Zakaj pa te dva ni bilo v šolo?«
»Včeraj je pri nas gorelo!«
»Kaj pa predvčerajšnjim?«
»Predvčerajšnjim smo morali pa vse ven znositi!«

☉

»Kaj se reče borznemu špekulantu, ki je izgubil veliko denarja?«
»Ne sekirajte se, saj vaš denar ni izgubljen. Samo prenešen je bil nekomu drugemu!«

☉

Učiteljica je vprašala Janezka:
»Janezek, povej mi, kje živijo nigerijski črnici?«
»Aaaa ... hmmm ...«
»No, ti bom pa malo pomagala,« je rekla učiteljica, ki je videla, da Janezku ne gre najbolje. »Povej mi, katera reka teče pod savskim mostom?«
»Sava.«
»No, odlično! Zdaj mi pa povej, kjer živijo nigerijski črnici?«
»V Savi!«

Deček in deklica stojita nasproti matičnega urada in opazujeta poročne pare, ki prihajajo iz zgradbe. Nena doma se deček domisli:

»Naj ta par prestrašiva? Si za to?«

»Ja!« se je strinjala deklica.

Stekla sta do mladoporočencev in v en glas pozdravila ženina:

»Halo, očka!«

☉

Janezek v šoli učiteljici pove, da je v stanovanju našel štiri mrtve muhe - dve ženskega in dve moškega spola.

»Kako pa veš, katerega spola so bile?« ga skeptično vpraša učiteljica.

»Preprosto! Dve sta bili v kozarcu sadjevca, dve pa pod ogledalom.«

☉

Gorenjec sedi v avtu, na prostoru poleg parkirne ure. Zagleda ga prijatelj in ga vpraša, ali se bo odpeljal proti domu. Gorenjec pokima.

»Ali me vzameš s seboj?«

»Seveda! Kar prisedi!«

Prijatelj prisede v avto, toda Gorenjec se ne premakne.

»Ali še koga čakaš?« vpraša prijatelj, Gorenjec pa pojasni:

»Čakam, da mi poteče čas na parkirni uri.«

☉

Možakar na cesti ustavi mimoidočega.

»Prosim, ali imate vžigalice?«

»Nimam, imam pa vžigalnik.«

»Hvala, tako redkih zob pa še nimam.«

☉

»Kakšna je razlika med internistom, kirurgom, psihiatrom in patologom?«

»Internist ima dosti pojma, pa nič ne more, kirurg nima pojma, pa lahko vse stori, psihiatr nima pojma in nič ne more storiti, ima pa veliko razumevanja, patolog pa zna vse, vse lahko stori, toda vedno pride nepozno.«

REŠITEV KRIŽANKE 711

VODORAVNO: raj, polom, omamljena, žn, le, sos, neresnost, is, č, prt, tone, ero, vino, izak, eja, en, nn, nasad, osa, e, imenik, casino, ok.

701A12 - Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. – Naš naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-40721 Hilden pri Düsseldorfu. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). – Informacije dobite pisno ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

711A01 - Obveščam vse slovenske izseljence, vse dobre in poštene ljudi, ki imajo veselje živeti na deželi, da damo v odkup manjšo kmetijo - iz centra Laškega je oddaljena 1 km. Zelo primerna je za obrtno ali turistično dejavnost (v neposredni bližini sta zdravilišči Rimske Toplice in Laško). Na kmetiji je nasajeno sadno drevje in vinska trta. Kmetijo si lahko ogledate po dogovoru na tel. 03/ 5731 615.

711B01 - Upokojenca iz okolice Velenja nudita stanovanje in hrano moškemu ali ženski, ki bi se želel vrniti v domovino in nima doma. Tel. 03 589 36 80

POGLED V ARHIV NAŠE LUČI NL 6/1953

Dober zgled in vzgoja

Starši velikokrat mislijo, da so že izpolnili dolžnost do svojih otrok, če so poskrbeli za njih hrano, obleko in zdravje ter so v gmotnem pogledu po svojih močeh zagotovili njih bodočnost.

Vse to je res že veliko, a še daleč ni vse! Starši imajo do otrok še drugo dolžnost, ki je težja od prve. To je dolžnost iz mladih src ustvariti osebnosti, ki bodo v čast in oporo družini ter v ponos Cerkvi in narodu.

Če je ta naloga bila težka v domovini, smemo reči, da je še mnogo težja v tujini. V domovini smo rastle v okolju, ki je ugodno vplivalo na našo duhovno in duševno rast. Moralno življenje naših vasi je bilo na visoki stopnji. Cerkev, šola, društva, številni narodi in verski običaji so oblikovali naša srca in podpirali napore naših staršev. To okolje je vtisnilo naši vzgoji poseben pečat, kar je imelo za skoro nujno posledico, da smo rastle v slovenske katoličane.

A v tujini je povsem drugače! Če nas je okolje v domovini dviga-

lo in nas vključevalo v slovensko katoliško skupnost, nas okolje v tujini tlači k tlom in nas trga od tega, kar smo v domovini bili navajeni. Za svoje versko čutenje in moralno življenje tu ne dobimo mnogo pobud od zunaj. Vse polno pa srečujemo slabih zgledov, ki morejo samo kvarno vplivati na življenje naših družin. Velika večina naših izseljencev živi namreč v okolju, ki je postalo žrtev protikrščanskih nauk. Naša mladina, v katero polagamo vse svoje upanje, vdihava zrak tega pokvarjenega okolja. Premalo se zavedamo usodnih posledic tega stanja. Kot smo mi doma v katoliškem okolju skoro brez lastne zasluge rastle v slovenske katoličane, tako bo naša mladina v tujem razkristjanjenem okolju skoro brez lastne krivde rastle v versko hladne ljudi in na ta način bedno propadla. Nima smisla, da bi si prikrivali to žalostno resnico. Vprašajmo se rajši, če res ni pomoči proti tej strašni nesreči. Čemu neki imamo svoje izseljenske duhovnike, društva in tisk? Ti činitelji morejo ogromno dobrega napraviti, toda samo v sodelovanju s straši. Starši so prvi in najvažnejši vzgojitelji. Njihova vzgoja je podlaga vsake druge vzgoje. Tako je določeno od Stvarnika.

Zanimive slovenske povezave po svetu

Katoliška Cerkev v Sloveniji
www.rkc.si

Vlada Republike Slovenije
www.sjgov.si

Koroški tednik NEDELJA
www.nedelja.at

Katoliški tednik DRUŽINA
www.druzina.si

Mesečnik OGNJIŠČE
www.ognjisce.si

GLAS SLOVENIJE iz Avstralije
www.glasslovenije.com.au/

glas-slovenije.htm
Slovenske mladinske organizacije

v ARGENTINI

www.sdo-sfz.com.ar

Izseljensko društvo SLOVENIJA V SVETU
www.drustvo-svs.si

Rafaelova družba

rafaelova.druzba@siol.net

www.rkc.si/rafaelova-druzba

Oglas sme obsegati največ 50 besed. Cena oglasa je 20 EUR za enkratno objavo. Vsaka beseda od 50 dalje stane 0,50 EUR. Celoletna objava z isto vsebino je 150 EUR. Z večkratno zaporedno objavo narašča tudi popust. Oglase sprejemamo do 5. v mesecu za naslednjo izdajo. Plačilo pri poverjenikih, slovenskih župnijah ali na uradništvo.

NAŠA LUČ Glasilo Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi za verska, kulturna in narodna vprašanja

Izdajatelj in založnik: DRUŽINA, SI-1000 Ljubljana, p. p. 95 • **Glavni urednik:** Janez Pucelj, München, Nemčija • **Odgovorni urednik:** Ljubo Bekš, Ljubljana • **Uredništvo:** Naša luč, Poljanska c. 2, SI-1000 Ljubljana, tel.: 01/438-30-50, faks: 01/438-30-55 • **Uprava:** Krekov trg 1, SI-1000 Ljubljana, tel. 01/231-32-41, E-naslov: beksl@sio1.net, E-naslov: zveza-sid@mnsn.com

NAROČNINA (v valuti zadevne države): Evropska zveza 27 EUR • Švedska 248 SEK • Švica 42 SFR • Velika Britanija 18 GBP • Avstralija 44 AUD • Kanada 39 CAD • ZDA 34 USD • Hrvaška 198 HRK
V ceno izvoda je vračunan 8,5 % DDV. • Revija izhaja tudi s finančno pomočjo Ministrstva za kulturo.
Naročnino lahko plačate pri poverjenikih ali na upravi. **Transakcijski račun pri NLB d.d.:** 02014-0015204714, DRUŽINA, d.o.o., s pripisom za Našo luč, IBAN SI56020140015204714, SWIFT LJBASIX • **Devizni račun pri NLB, d.d.:** 01000-0000200097-140-7100-1189115. • Nove naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava. **Grafična priprava:** Atelje Villa, d.o.o., Il. Bistrica • **Tisk:** Formatisk, d.o.o.

ZVEZA SLOVENSКИH IZSELJENSKИH DUHOVNIKOV, DIAKONOV IN PASTORALNIH SODELAVCEV V EVROPI

ANGLIJA

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA LONDON
62, Offley Road, LONDON SW9 0LS
T/F (*44) 020. 7735 6655
spletna stran: <http://home.btconnect.com/skm-London/>
župnik: **Stanislav Cikanek**
e-naslov: cikanek@msn.com

AVSTRILIJA

SLOVENSKI PASTORALNI CENTER DUNAJ
Einsiedlergasse 9-11, 1050 WIEN
T (*43) 01. 5442 575, F (*43) 01. 5442 575 13
župnik in delegat: **Anton Štekl**
e-naslov: toni.stekl@gmail.com

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA LINZ
župnik: **Anton Štekl** (glej Dunaj)
informacije: **Anton Zore**, T 07. 3230 4588

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA GRADEC
Mariahilferplatz 3, 8020 GRAZ
T (*43) 0316. 7131 6924
župnik: **p. mag. Jože Lampret**

SLOVENSKA ŽUPNIJA VORARLBERG
Kirchweg 6, 6841 MÄDER, Vorarlberg
T (*43) 05. 5236 2166, F (*43) 05. 52 36 21 666
M (*43) 066. 4526 0667
župnik: **Janez Žagar**

SLOVENSKA KAT. MISIJA SPITTAL
Drau Marienkapelle, Villacherstr., SPITTAL
župnik: **mag. Jože Andolšek**
Št. Primož 65, 9123 Št. Primož
T (*43) 042. 3927 19

BELGIJA - NIZOZEMSKA

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA EISDEN
Guill. Lambert laan 36, 3630 EISDEN
T/F (*32) 089. 7622 01, M 0476. 8621 60

SLOV. PASTORALNI CENTER BRUSELJ
Av. Couronne 206 Ixelle, 1050 BRUXELLES
T/F: (*32) 02. 6477 106
e-naslov: cpbsxl@msn.com

FRANCIJA

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA PARIZ
3, Impasse Hoche, 92320 CHATILLON
T (*33) 1 42 53 64 43,
župnik in delegat: **Jože Kamin**
e-naslov: kaminjoseph@aol.com

SLOVENSKA KAT. MISIJA MERLEBACH
14, r. du 5 Decembre, 57800 MERLEBACH
T (*33) 03. 8781 4782,
T mln (*33) 03. 8701 0701
župnik in delegat: **Jože Kamin**,
e-naslov: kaminjoseph@aol.com

duhovnik v pokoj: **Anton Dejak**
9, rue Saint Gorgon, 57710 AUMETZ
tel. (*33) 03. 8291 8506

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA NICA
6, rue Vernier, 06000 NICE
T (*33) 04. 9388 5851
župnik: **Štefan Čukman**

HRVAŠKA

SLOVENSKA KAT. SKUPNOST ZAGREB
oskrbovana iz Slovenije. Informacije:
dekan **Anton Trpin**, T (*386) 07. 3380 015
Trubarjeva 1, 8310 Šentjernež
e-naslov: zupnija.sentjernej@rkc.si

ITALIJA

SLOVENSKA KATOLIŠKA SKUPNOST RIM
Via Appia Nuova 884, 00178 ROMA
T (*39) 06.7184 744, F 06. 7187 282
rektor **msgr. dr. Joško Pirc**
e-naslov: rettore@slovenik.it

SLOVENSKA KAT. SKUPNOST MILANO
cerkev Corpus Domini, ul. Canova 4
župnik: **Karel Bolčina**, T (*39) 0481. 21849
M 0338. 1958 889, F 0481. 5192 17
Trg sv. Andreja 1/a, 34170 Gorica/Italija
e-naslov: donkarel@tiscali.it
informacije: **K. Donno**, T 02. 3800 8218

NEMČIJA

SLOVENSKA DELEGATURA
Liebigstr. 10, 80538 MÜNCHEN
T (*49) 089.2193 7900, M 0173.9876 372
F (*49) 089. 2193 79016
e-naslov: zveza-sid@msn.com
delegat: **msgr. Janez Pucelj**
e-naslov: jpucej@msn.com

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA BERLIN
Kolonnenstr. 38, 10829 BERLIN
T (*49) 030. 7845 066, T 030. 7881 924
F 030. 7883 339
spletna stran: www.skamberlin.de
župnik: **Izidor Pečovnik**
e-naslov: dori@skamberlin.de

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA ESSEN
Bausemshorst 2, 45329 ESSEN
T (*49) 0201. 3641 513
T/F (*49) 0201. 3641 804
spl. stran: www.slomisija-essen.de
župnik: **Alojzij Rajk**
M (*49) (0)173/340.82.95
e-naslov: skm.essen@freenet.de alozjiz.rajk@rkc.si

za Slovence v nadškofiji Köln
odgovoren delegat **Janez Pucelj**
pomaga **Martin Mlakar**

SLOVENSKA KAT. ŽUPNIJA FRANKFURT
Mathildenstr. 30 a, 60599 FRANKFURT
T (*49) 069. 6365 48, F 069. 6330 7632
spletna stran: www.skg-frankfurt.de
župnik: **Martin Retelj**
e-naslov: martin@skg-frankfurt.de

SLOVENSKA KAT. MISIJA MANNHEIM
Römerstrasse 32, 68259 MANNHEIM
T (*49) 0621. 285 00, F 0621. 7152 106
Spl. stran: www.skm-mannheim.de
župnik: **Janez Modic**
e-naslov: janez@skm-mannheim.de

SLOVENSKA KAT. MISIJA INGOLSTADT
Aventinstr. 25, 85051 INGOLSTADT
T (*49) 0841. 590 76, T/F 0841. 9206 95
župnik: **Stanislav Gajšek**
e-naslov: stanislav.gajsek@gmx.net

SLOVENSKA KAT. MISIJA STUTTART
Staffenbergstr. 64, 70184 STUTTART
T (*49) 0711. 2328 91, M 0178. 4417 675
F (*49) 0711. 2361 331
spletna stran: www.skm-stuttgart.de
župnik: **dr. Zvone Štrubelj**
e-naslov: zvones@gmx.de
župnik-sodelavec: **Igor Krašna**
Am Lehenweg 18, 70180 Stuttgart
tel. (*49) 0711. 3417 720
e-naslov: januarj@hotmail.com

SLOVENSKA KAT. MISIJA AUGSBURG
Klausenberg 7c, 86199 AUGSBURG
T/F (*49) 0821. 979 13, M 0173.5937 313
župnik: **Roman Kutin**
e-naslov: roman.kutin@gmx.net

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA ULM
Neukirchenweg 63 A, 89077 ULM
T (*49) 0731 - 37 99 670
župnik: **Roman Kutin**, (glej Augsburg)
voditelj: **dr. Marko Dvorak**
e-naslov: marko.dvorak@t-online.de

SLOVENSKA KAT. MISIJA MÜNCHEN
Liebigstr. 10, 80538 MÜNCHEN
T (*49) 089. 2219 41, F 089. 2193 79016
e-naslov: slovenischsprachige-mission-muenchen@erzbistum-muenchen.de
spletna stran: www.skm-muenchen.de
župnik: **Marjan Bečan**
e-naslov: mbecan@erzbistum-muenchen.de
pastoralni sodelavec **Slavko Kessler**
e-nasl.: skessler@erzbistum-muenchen.de

SRBILIJA

SLOVENSKA KAT. SKUPNOST BEOGRAD
Hadži Milentija 75, 11000 BEOGRAD
T (*381) 11 308 55 85, F (*381) 11 308 55 84
župnik: **msgr. Jože Hauptman**

ŠVEDSKA

SLOVENSKA KAT. MISIJA GÖTEBORG
Parkgatan 14, 411 38 GÖTEBORG
T/F (*46) 031. 7115 421,
spletna stran: www.slovenskamisija.org
župnik: **Zvone Podvinski**
e-naslov: zvone@kristuskonungen.se
zvone.podvinski@rkc.si

ŠVICA - LIECHTENSTEIN

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA ZÜRICH
Hallwylstrasse 60, 8004 ZÜRICH
T (*41) 044.3013 132, M 079. 7773 948
F (*41) 044. 3030 788
spletna stran: www.slomisija.ch
župnik: **mag. David Taljat**
e-naslov: taljat.david@econophone.ch

Miklavž med Slovenci po svetu

Erlangen

Frankfurt

Ingolstadt

Herbolzheim

Ingolstadt

Ingolstadt

Vöhrenbach

Moers

